

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کاردانی رشته تکنسین پرتوزهای دندانی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

تصویب شصت و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
موافق ۱۳۹۴/۷/۵

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارданی رشته تکنسین پروتزهای دندانی

رشته: تکنسین پروتزهای دندانی

دوره: کاردانی

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در شصت و یکمین جلسه مورخ ۹۴/۷/۵ بر اساس طرح دوره کاردانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کاردانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه موسسات در زمینه دوره کاردانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوب می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کاردانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

رأی صادره در شصت و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۴/۷/۵ در مورد

برنامه آموزشی دوره کاردارانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی

- ۱- برنامه آموزشی دوره کاردارانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره کاردارانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دبير شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر سعید عسگری

دبير شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر باقر لاریجانی

معاون آموزشی

رأی صادره در شصت و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۴/۷/۵ در مورد برنامه آموزشی دوره کاردارانی رشته تکنسین پروتزهای دندانی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید حسن هاشمی :

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

اسامی اعضای کمیته بازنگری برنامه آموزشی رشته تکنسین پروتزهای دندانی در مقطع کاردانی:

دانشگاه	نام و نام خانوادگی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی	آقای دکتر رضا افتخار آشتیانی •
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی	آقای دکتر محمد حکمت یزدی •
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی	آقای دکتر امیر فیاض •
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی	خانم دکتر مولود رضوانی •
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی	آقای دکتر ابوالقاسم نوری •
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی	آقای دکتر حسینعلی ماهگلی •
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران	آقای دکتر عباس منزوی •
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران	

همکاران دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آقای دکتر سید عبدالرضا مرتضوی طباطبائی	معاون دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم راحله دانش نیا	کارشناس مسئول دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم زهره قربانیان	کارشناس دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

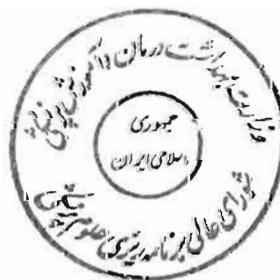
لیست اعضاء و مدعوین حاضر در یکصد و چهل و سومین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۲

حاضرین:

- خانم دکتر طاهره چنگیز
- آقای دکتر حمید اکبری
- آقای دکتر داود امی
- آقای دکتر عبدالجعید چراغعلی (نماینده سازمان غذا و دارو)
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر آبتین حیدرزاده (به نمایندگی از دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی)
- آقای دکتر احمد خالق نژاد طبری
- آقای دکتر عبدالحمید ظفرمند
- آقای دکتر جمشید کرمانچی (نماینده معاونت درمان)
- آقای دکتر ناصر کلانتری (نماینده معاونت بهداشت)
- آقای دکتر محمود مصدق
- آقای دکتر علیرضا مصدقی نیا
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر محمد رضا منصوری
- آقای دکتر سید منصور رضوی

مدعوین:

- آقای دکتر محمد جعفر اقبال
- آقای دکتر محمد بیات
- آقای دکتر محمد جعفریان
- آقای دکتر علی حائری
- آقای دکتر مهدی سروش
- آقای دکتر حمید صمدزاده
- آقای دکتر سید عبدالرضا مرتضوی طباطبایی

**لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب برنامه آموزشی
رشته تکنسین پروتزهای دندانی در مقطع کاردانی**

- آقای دکتر سیدحسن هاشمی
- آقای دکتر باقر لاریجانی
- آقای دکتر رضا ملک زاده
- آقای دکتر رسول دیناروند
- آقای دکتر جمشید کرمانچی
- آقای دکتر حمید اکبری
- آقای دکتر شهرام اجتماعی مهر
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمد تقی جفتایی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر عباس شفیعی
- آقای دکتر سیدامیرمحسن ضیائی
- آقای دکتر محمد عبدالله
- آقای دکتر حسین کشاورز
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی
- خانم دکتر طاهره چنگیز
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی
- خانم راحله دانش نیا

فصل اول

برنامه آموزشی رشته تکنسین پروتزهای دندانی در مقطع کاردانی

مقدمه:

ساخت، ترمیم و بازسازی نسوج از دست رفته دندانی یکی از معضلات جوامع انسانی بوده و اهمیت آن با توجه به وضعیت سلامت دهان و دندان در ایران بیشتر مشخص می‌گردد. به منظور دستیابی به این مهم می‌بایستی تکنسین‌های پروتز دندانی به علم روز مجهز بوده و با تمامی پیشرفت‌های صورت گرفته و مواد و روش‌های جدید آشنایی داشته باشند. با توجه به سند سیاست کلی سلامت فارغ التحصیلان این رشته می‌توانند در سطح پیشگیری نیز نقش مهمی را در گروه دندانپزشکی ایفا نمایند. رشته کاردانی پروتز دندان یکی از زیرشاخه‌های تخصصی علوم دندانپزشکی در قسمت پروتز دندان می‌باشد. فارغ التحصیلان این رشته می‌توانند با ساخت انواع پروتزهای دندانی نیازهای درمانی دندانپزشکی را برآورده سازند. با توجه به اینکه از سال ۱۳۸۸ پذیرش دانشجو در این رشته فقط با مدرک کارشناسی انجام می‌شود، جهت تکمیل نیازهای حدواسط در زمینه ساخت پروتزهای دندانی نیاز به تربیت افرادی است که با کسب دانش و مهارت علمی و عملی بتوانند به ساخت پروتزهای دندانی زیر نظر دندانپزشکان و متخصصین این رشته پردازند.

نام و مقطع رشته به فارسی و انگلیسی:

کاردانی تکنسین پروتزهای دندانی Dental laboratory technician

تعریف رشته:

کاردانی پروتزهای دندانی شاخه‌ای از علوم پزشکی (دندانپزشکی) است که در آن یک کاردان (تکنسین) پروتزهای دندانی به عنوان عضو موثر در تیم دندانپزشکی، عهده دار ساخت و ترمیم انواع پروتزهای متحرک (کامل - پارسیل)، پروتزهای ثابت و روکش‌ها، اجزاء کاشتنی (ایمپلنت)، پروتزهای فک و صورت (پروتزهای ماگزیلوفسیال) و دستگاه‌های ارتودنسی و اطفال می‌باشند. تکنسین‌های پروتزدندانی مستقیم بر روی بیمار کاری را انجام نمی‌دهند و باید تحت نظر دندانپزشک در امر درمان فعالیت نمایند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

مطابق با «دستورالعمل پذیرش دانشجو براساس سوابق تحصیلی در مقطع کاردانی رشته‌های علوم پزشکی» مصوب دویست و چهل و چهارمین جلسه شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۱ می‌باشد (پیوست ۱).

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

تکنسین پروتزهای دندانی به روش جدید در جهان از قرن ۱۸ توسط جراح معروف فرانسوی پیرفوشارد «با ساخت پروتزهای دندانی و ترمیم اعضا از دست رفته مجروحان با پروتزهای فک و صورت و سایر اندام‌ها شروع شد و از آن زمان تاکنون به تدریج این رشته از نظر علمی و عملی پیشرفت‌های شکری یافته است. هم اکنون در دانشکده‌های مختلف دنیا این رشته در مقاطع مختلف از قبیل کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تدریس می‌شود.

اولین مدرسه عالی دندانسازی ۷۹ سال پس از تشکیل دارالفنون در سال ۱۳۰۷ در درون مدرسه طب آغاز به فعالیت نمود. اولین هنرستان تربیت تکنسین‌های پروتز دندانی در دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی با همکاری وزارت آموزش و پرورش در مقطع دیپلم تأسیس گردید. در سال ۱۳۵۵ اولین آموزشکده پروتز در سطح کاردانی در دانشگاه تهران راه اندازی شد. بعد از انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۱ این رشته به صورت کاردانی مورد تصویب قرار گرفت و در

تهران راه اندازی شد. بعد از انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۱ این رشتہ به صورت کارданی مورد تصویب قرار گرفت و در سه آموزشکده تهران، شهید بهشتی و آزاد ارائه گردید... سال ۱۳۸۸ مقطع این رشتہ به کارشناسی تغییر یافت و تعداد آموزشکده پروتز به ۸ تا رسیده است.

فلسفه (ارزشها و باورها) :

لزوم کاربرد علوم لابراتواری پروتزهای دندانی در خدمات دندانپزشکی به حدی می باشد که بدون وجود آن عملأً فعالیت های درمانی و معالجات دندانپزشکی مختلف می شود و تلاش دندانپزشک جهت معالجه بیمار به نتیجه نمی رسد. برای برآوردن نیازهای درمانی جامعه به موازات تربیت دندان پزشکان و متخصصان این رشتہ به تربیت مناسب تکنسین های پروتز دندانی نیز همت گماشت تا پروتزی که برای بیمار ساخته می شود از شاخص های راحتی و زیبایی برخوردار بوده و مشکلات بیمار در تمامی ابعاد از بین ببرد.

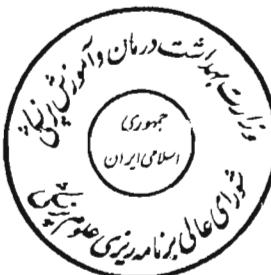
- احترام به ارزش‌های اسلامی
- اعتمادسازی و ایجاد فضای سالم رقابتی و پایبندی به تعهدات ذکر شده در بندهای مربوط به تعریف رشتہ، رسالت، چشم انداز و دورنمای رشتہ
- همچنین انتقادپذیری در حوزه مسئولیت و مشکلات کاری
- فرهنگ سازی به منظور احترام متقابل بین کلینیک و لابراتوار
- اجرای وظایف خود در قبال جامعه و دندانپزشکان و بیماران
- مشارکت جمعی در ارائه بهترین کیفیت کاری
- رعایت صداقت و اخلاق حرفه ای و عدم دخالت در درمان مستقیم بر روی بیمار
- ارتقا دانش و آشنایی با یافته های جدید شغلی

دورنما (چشم انداز) :

با تحقق رشتہ کاردانی پروتزهای دندانی با توجه به خلاقیت و استعدادهای درخشان جوانان ایرانی و توانائیهای دانش آموختگان این رشتہ، امیدواریم در بین کشورهای منطقه و آسیا رتبه برتر در زمینه آموزش، پژوهش، و ساخت مواد و تجهیزات لابراتواری را داشته باشیم . و همگام با برنامه چشم انداز ۲۰ ساله کشور حرکت نمائیم .

رسالت (ماموریت) :

رسالت این دوره، تربیت نیروهای آگاه به مسائل عملی روز، توانمند، مسئولیت پذیر و حساس به سلامت افراد و جامعه در حیطه ساخت پروتز های دندانی است که تخصص خود را در زمینه های ساخت انواع پروتز های دندانی را در اختیار جامعه قرار دهنده. بدین منظور این نیرو به عنوان عضو مهم گروه دندانپزشکی در ارائه خدمات ساخت پروتزهای دندانی محسوب می گردد. ارائه این نقش می تواند در مراکز بهداشتی - درمانی مورد توجه قرار گیرد.

هدف از این برنامه تربیت نیروی انسانی توانمند و ماهر است تا بتوانند:

۱. در لابراتوارهای دندانسازی کار نماید.
۲. به نیازهای روز افزون علم دندانپزشکی پاسخ دهد.
۳. خدمات درمانی مناسب جهت ارتقاء سطح سلامت افراد، بهداشت، کارآیی و بهبود عمل جویدن غذا ارائه دهند.
۴. پیشرفت های صورت گرفته در زمینه های علمی و فنی دندانپزشکی و بکارگیری آنها در ساخت و طراحی پروتزهای دندانی شناسایی و در این راستا آموزش بگیرد.
۵. انواع پروتزهای دندانی متحرک، ثابت، ارتودنسی و اطفال را بسازد.

نقش‌های دانش‌آموختگان در جامعه:

تکنسین پروتزهای دندانی دارای نقش‌های زیر می‌باشد:

- اجرایی
- درمانی
- خدمات

وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

- در نقش اجرایی
  - انجام وظیفه در بخش‌های لابراتواری پروتز دندان زیر نظر مسئول لابراتوار پروتز دندان
  - در نقش درمانی
    - همکاری در لابراتوارهای پروتز دندان جهت ارتقاء کیفیت ارائه خدمات
    - همکاری در مراکز درمانی و دانشکده‌های دندانپزشکی
  - در نقش خدمات
    - مشارکت و همکاری در امور ساخت پروتزهای دندانی زیر نظر مسئول لابراتوار پروتز دندان

جایگاه شغلی دانش‌آموختگان:

دانش‌آموختگان این دوره می‌توانند به عنوان تکنسین در جایگاه‌های زیر انجام وظیفه نمایند:

- کلیه مراکز درمانی نظام شبکه سلامت زیر نظر دندانپزشکان عمومی، متخصصین پروتز دندان و ارتودنسی
- مراکز دندانپزشکی دارای لابراتوارهای دندانسازی
- بخش‌های پروتز و ارتودنسی دانشکده‌های دندانپزشکی
- نهادها و سازمان‌های دولتی
- تیم‌ها و مراکز تحقیقاتی زیر نظر دندانپزشکان عمومی، متخصصین پروتز دندان و ارتودنسی
- بیمارستان‌ها و مراکز درمانی مرتبط با بخش‌های دندانپزشکی زیر نظر دندانپزشکان عمومی، متخصصین پروتز دندان و ارتودنسی
- مراکز تولید و توزیع مواد وسایل و تجهیزات دندانپزشکی و دندانسازی

توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش آموختگان

(Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار:

توانمندی‌های عمومی مورد انتظار برای دانش آموختگان این مقطع عبارتند از:

- ایجاد ارتباط با افراد شاغل در تیم دندانپزشکی
- تفکر نقادانه و مهارت‌های حل مسئله
- همکاری در پژوهش و نگارش گزارش
- مهارت‌های مدیریتی و اجرایی
- حرفه‌ای گری

ب: توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار:

توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار برای دانش آموختگان این مقطع عبارتند از:

- ساخت انواع پروت‌زهای دندانی براساس دستورالعمل ارسالی توسط دندانپزشک
- کار در محیط‌های حرفه‌ای مانند کار در مراکز لابراتوارهای دندانسازی
- مهارت‌های کار با دستگاه‌ها و تجهیزات دندانسازی
- سالم‌سازی فیزیکی و روانی محیط کار
- مهارت‌های لازم جهت کنترل عفونت بیمار و تکنسین در مراکز دندانسازی
- مهارت‌های لازم جهت حفاظت در برابر آسیب‌های شغلی
- استفاده از مواد، وسایل و تجهیزات تخصصی براساس شرح وظایف

ج: مهارت‌های عملی مورد انتظار:

حداقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری			مهارت
انجام مستقل	کمک در انجام	مشاهده	
۷	۱	۱	ساخت پروت‌ز دندانی ثابت
۲	۱	۱	ساخت پروت‌ز دندانی کامل
۲	۱	۱	ساخت پروت‌ز دندانی پارسیل
۳	۱	۱	ساخت پلاک ارتودنسی

راهبردهای آموزشی:

این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:

- آموزش مبتنی بر وظایف (Task baseded)
- تلفیقی از دانشجو و استاد محوری
- آموزش مبتنی بر موضوع (Subject directeded)

روش‌ها و فنون آموزشی:

در این دوره عمدتاً از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:

- روش‌های مدرن سخنرانی به همراه نمایش اسلایدو فیلم با جلب مشارکت دانشجویان از طریق پرسش و پاسخ
- آموزش عملی
- بحث در گروه‌های کوچک همزمان با آموزش دروس عملی
- گزارش مواد خاص در ارتباط با دروس نظری و عملی
- استفاده از تکنیکهای آموزش غیرحضوری
- Self Study و Self education
- روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فرآگیران

انتظار می‌رود که فرآگیران:

- در صورتیکه با بیمار سر و کار دارند، منشور حقوقی بیماران (پیوست ۲) را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند. این مقررات توسط گروه آموزش مربوطه تدوین و در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد.
- مقررات مرتبط با Dress Code (پیوست ۳) را رعایت نمایند.
- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، همدوره‌ها و فرآگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفة‌ای را رعایت کنند.
- پیوست های ۲ و ۳ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده اند.

ارزیابی فرآگیر: Student Assessment

الف- روش ارزیابی

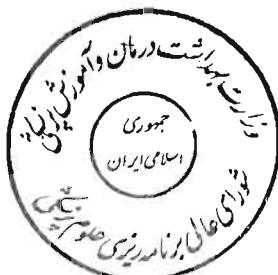
دانشجویان با روشهای زیر ارزیابی خواهند شد.

DOPS   شفاهی   کتبی

ارزیابی کارپوشه (port folio) شامل: ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمونهای انجام شده، مقالات، تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است.

ب- دفعات ارزیابی:

★ دوره‌ای   مستمر

فصل دوم

حداقل نیازهای برنامه آموزشی

رشته تکنسین پروتزهای دندانی

در مقطع کاردانی

حداقل هیأت علمی مورد نیاز (تعداد - گرایش - رتبه) برای پذیرش سالانه بیست نفر دانشجو:

- متخصص پروتز حداقل ۴ نفر
- متخصص ارتودنسی ۱ نفر
- متخصصین علوم پایه متناسب با دروس ارائه شده
- هیأت علمی دروس عمومی متناسب با واحد درسی مربوطه

کارکنان دوره دیده یا آموزش دیده مورد نیاز برای اجرای برنامه:

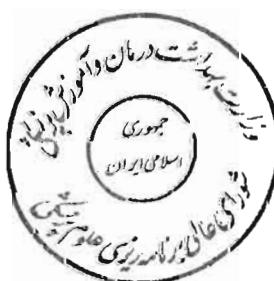
تکنسین دندانسازی حداقل ۵ نفر

فضای عمومی مورد نیاز عبارتند از:

- کلاس‌های درسی ۲۵ نفره با ابزار کمک آموزشی ۲ عدد
- اینترنت با سرعت کافی
- سالان کنفرانس
- بایگانی آموزش
- تجهیزات و امکانات پروتز دندان دانشکده دندانپزشکی
- اتاق استادان
- اتاق رایانه
- رختکن دختر و پسر جدایگانه
- نمازخانه، سالن غذاخوری، سالن‌ها و فضاهای ورزشی، کتابخانه، بوفه، سرویس‌های بهداشتی اساتید، دانشجویان، کارکنان و مراجعین

فضاهای اختصاصی مورد نیاز:

بخش‌های آموزشکده پروتز دندان:

- اتاق کج
- اتاق ریختگی
- اتاق پرسلنگذاری
- اتاق پخت آکریل
- اتاق پرداخت
- انبار
- لبراتوار مرکزی

جمعیت‌ها یا نمونه‌های مورد نیاز:

بیماران مراجعه کننده به بخش پروتز دندان، ارتوپنسی و اطفال دانشکده‌های دندانپزشکی

سایر حیطه‌های عملی مورد نیاز:

رشته‌های آناتومی-بیماری‌های دهان-فیزیک پزشکی-ابزارشناسی

تجهیزات اختصاصی مورد نیاز:

کلیه تجهیزات لابراتواری به نسبت تعداد دانشجویان شامل:

- هندپیس و مکانیسم‌های انتقال نیرو، الکترو موتورها، ایرموتورها (موتور هوای فشرده)، توربین‌ها، فرزها و وسایل برشی
- دیسک‌ها و انواع سایندها، مولت‌های سنگی وسایل اولتراسونیک
- دستگاه‌های لایت کیور و لایت چمبر
- کمپرسور
- سرویور دستی به تعداد دانشجو، سرویور برقی ۱ عدد
- تجهیزات مربوط به استریلیزاسیون
- کوره‌ها شامل: کوره‌های قبل از ریختگی (حذف موام)، کوره پرس، کوره‌های خلاء (پخت چینی)، کوره سیسترنینگ
- دستگاه ریخته گری
- جوش کاری و لحیم کاری
- سند بلاست
- دستگاه‌های پخت اکریل
- دستگاه اچینگ و الکتروپالیش
- مخلوط کننده‌های خلاء
- ترمیر
- سیستم‌های CAD-CAM

فصل سوم

مشخصات دوره و دروس

رشته تکنسین پروتزهای دندانی

در مقطع کاردانی

مشخصات دوره:

نام دوره: تکنسین پروتزهای دندانی

طول دوره و ساختار آن: ۲ سال

تعداد کل واحد های درسی: ۶۸ واحد

تعداد واحد های درسی در این دوره ۶۸ واحد است که به شرح زیر می باشد:

۱۳ واحد	دروس عمومی
۷ واحد	دروس پایه
۴۰ واحد	واحد های اختصاصی اجباری
۸ واحد	کارآموزی در عرصه
۶۸ واحد	جمع کل

الف: دروس عمومی دوره تکنسین پروتزهای دندانی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت	
		واحد	جمع	نظری عملی
۱	یکی از دروس گروه مبانی نظری اسلامی*	۲	۳۶	-
۲	یکی از دروس گروه اخلاق اسلامی*	۲	۳۶	-
۳	فارسی	۳	۵۱	-
۴	زبان خارجی	۳	۵۱	-
۵	دانش خانواده و جمعیت	۲	۳۶	-
۶	فرهنگ و تمدن اسلام و ایران **	۲	۳۶	-
۷	تربیت بدنی ۱	۱	۲۴	۲۴
جمع				۲۷۲

* گذراندن این دروس مطابق عناوین دروس عمومی معارف اسلامی مصوب جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۳/۴/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی (جدول زیر) است.

** گذراندن این درس اضافه بر سقف واحد های دوره الزامی است.

گرایش	نام درس	تعداد واحد	ساعت	
		واحد	جمع	نظری عملی
۱ - مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبادله و معاد)	۲	۳۶	-
	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۶	
	انسان در اسلام	۲	۳۶	
	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۶	
۲ - اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی) اخلاق اسلامی (مبانی و مقاہیم) آیین زندگی (اخلاق کاربردی) عرفان عملی اسلام	۲	۳۶	-
		۲	۳۶	-
		۲	۳۶	-
		۲	۳۶	-

ب: دروس پایه رشته تکنسین پروتزهای دندانی در مقطع کاردانی

پیش‌نیاز یا همزمان	تعداد ساعت درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	جنین شناسی، بافت شناسی و آسیب شناسی دهان و دندان	.۱
	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	بهداشت حرفه‌ای	.۲
	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	تشریح فک و صورت	.۳
	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	رایانه و سیستمهای اطلاع رسانی	.۴
	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱	فیزیک	.۵
	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	میکروبیولوژی و کنترل عفونت	.۶
۷								
جمع								

ج: دروس اختصاصی رشته تکنسین پروتزهای دندانی در مقطع کاردانی

پیش‌نیاز یا همزمان	تعداد ساعت درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
ندارد	۵۱ ساعت کارگاهی	۵۱	-	۱	-	۱	ابزارشناسی و تکنولوژی دندانسازی	.۷
ندارد	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	ارتودنسی نظری	.۸
ندارد	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	ارتودنسی عملی	.۹
ندارد	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	مواد دندانی نظری	.۱۰
ندارد	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	زبان تخصصی	.۱۱
ندارد	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	اکلوژن نظری	.۱۲
مرفوولوژی دندان کد ۲۵	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	پروتز ثابت نظری ۱	.۱۳
پروتز ثابت نظری ۱ کد ۱۲	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	پروتز ثابت نظری ۲	.۱۴
ندارد	۳۴	۳۴	-	۱	-	۱	آشنایی با ریختگری casting	.۱۵
آشنایی با ریختگری casting کد ۱۵	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	پروتز ثابت عملی ۱	.۱۶
پروتز ثابت عملی ۱ کد ۱۶	۱۰۲	۱۰۲	-	۳	-	۳	پروتز ثابت عملی ۲	.۱۷
ندارد	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	پروتز متحرک پارسیل نظری	.۱۸
آشنایی با ریختگری casting کد ۱۵	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	پروتز متحرک پارسیل عملی ۱	.۱۹
پروتز متحرک پارسیل عملی ۱ کد ۱۹	۱۰۲	۱۰۲	-	۳	-	۳	پروتز متحرک پارسیل عملی ۲	.۲۰
ندارد	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	پروتز متحرک کامل نظری ۱	.۲۱
پروتز متحرک کامل نظری ۱ کد ۲۱	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	پروتز متحرک کامل نظری ۲	.۲۲

ج: دروس اختصاصی رشته تکنسین پروتز های دندانی در مقطع کاردانی

پیش‌نیاز یا همزمان	تعداد ساعت‌های درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
ندارد	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	پروتز متحرک کامل عملی ۱	.۲۳
پروتز متحرک کامل عملی ۱ کد ۲۲	۱۰۲	۱۰۲	-	۳	-	۳	پروتز متحرک کامل عملی ۲	.۲۴
ندارد	۱۱۹	۱۰۲	۱۷	۳	۱	۴	مرفولوژی دندان	.۲۵
ارتودنسی عملی ۱ کد ۹۰	۳۴	۳۴	-	۱	-	۱	ارتودنسی عملی ۲	.۲۶
ندارد	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	ایمپلنت نظری	.۲۷
پروتز ثابت عملی ۲ کد ۱۷۷	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	ایمپلنت عملی ۱ (فاتنوم)	.۲۸
ندارد	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	استتیک نظری	.۲۹
ندارد	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	اکلوژن عملی	.۳۰
۴۰							جمع	

جدول کارآموزی در عرصه دوره کاردانی پروتزهای دندانی

پیش‌نیاز	ساعت	واحد	نام درس	کد درس
۲۹-۲۷-۲۴-۲۰-۱۷	۴۰۸	۸	کارآموزی در عرصه	۳۱

عنوان درس : جنین شناسی، بافت شناسی و آسیب شناسی دهان و دندان

کد درس: ۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس : آشنایی با جنین شناسی و ساختمان های بافت های دهان و دندان و نیز تغییرات نسجی در بیماری های فک و صورت.

سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱. مخاط پوششی دهان
۲. غدد بزاقی اصلی و فرعی (خلاصه)
۳. بافت شناسی دندان (مینا، عاج و سمان)
۴. تکامل فک و صورت در دوران جنینی (فقط نکات مهم کلینیکی)
۵. پریودونشیوم
۶. دندان در آوردن و دندان نخستین
۷. کلیات و ترمینولوژی
۸. آزار و مرگ سلوی
۹. آماس حاد و مزمن
۱۰. مکانیسم های ترمیمی
۱۱. پوسیدگی و بیماری های پریودنتال
۱۲. ضایعات نسج نرم و ست دهان در رابطه با پروتز های غلط
۱۳. تحلیل استخوان و علل آن

منابع اصلی درس (Reference):

- ۱- کتاب بافت شناسی دهان و دندان (تألیف دکتر صادق رحجان) (آخرین چاپ)
- ۲- کتاب آسیب شناسی رابینز (آخرین چاپ)
- ۳- کتاب پاتولوژی Neville (آخرین چاپ)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه

کد درس: ۰۲

عنوان درس: بهداشت حرفه‌ای

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با اهمیت بهداشت حرفه‌ای و محیط کار

سفرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱- تعاریف و مفاهیم

۲- طبقه بندی عوامل زیان آور محیط کار

۳- عوامل فیزیکی زیان آور

- صدا

- ارتعاش

- شرایط جوی

- اندازه گیری و ارزشیابی مخاطرات مرتبط با عوامل زیان آور فیزیکی

۴- عوامل زیان آور شیمیایی

- گازها و بخارات

- ذرات

- اندازه گیری و ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی

۵- عوامل زیان آور بیولوژیکی

- شناسایی و اندازه گیری

۶- ارگونومی

۷- بیماریهای شغلی

۸- اینمنی و حوادث ناشی از کار

۹- نقش تکنسین‌های دندانپزشکی در بهداشت عمومی و ارتقای سلامت جامعه

منابع اصلی درس (Reference):

- 1.Occupational Hazards in Density Goldman Harriet S ,Hartman Kenton S., Messite Jacqueline year book Medical Publisher, US.(Last Edition)
- 2.The occupational ergonomics handbook, Karwawski .Waldermer., Marras William S Rcc Press, Boca Raton .(Last Edition)

۳- ثنائی غلامحسین (۱۳۷۱) «سم شناسی صنعتی / جلد ۱ و ۲» (آخرین چاپ)

۴- گلبابائی فرید، مددوح مریم، مخاطرات شغلی در حرفه دندانی - شناسائی، پیشگیری و کنترل (آخرین چاپ)

شیوه ارزیابی دانشجو: از طریق آزمون‌های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط استاد مربوطه.

کد درس: ۰۳

عنوان درس: تشریح فک و صورت

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: (۵/۰ واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی نظری - عملی با تشریح قسمت‌های لازم صورت و دهان با تأکید بر دستگاه جونده.

سرفصل دروس نظری: (۹ ساعت نظری)

۱- استخوان شناسی

پیشانی - غربالی - شب پره‌ای - گیجگاهی - پس سری - آهیانه - فک بالا - کامی - اشکی - گونه‌ای - بینی - تیغه‌ای -

فک پایین - لامی - گیجگاهی - فکی.

۲- عضلات

فوق لامی - تحت لامی - جونده - حلقی - حالت دهنده صورت.

۳- حفره دهان

لب - گونه - لثه - کام - غدد بزاوی - زبان - دندانها.

۴- مفصل گیجگاهی - فکی و لیگامانها

سرفصل دروس عملی: (۱۷ ساعت عملی)

تشریح عملی و سر و صورت با تأکید بر مفصل گیجگاهی فکی، حفره دهان و عضلات جونده.

منابع اصلی درس (Reference):

ضروریات آناتومی - تألیف اعضای هیئت علمی گروه آناتومی دانشکده پزشکی تهران. (آخرین چاپ)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان‌ترم و پایان‌ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه.

کد درس: ۰۴

عنوان درس: رایانه و سیستم‌های اطلاع رسانی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: آشنایی عملی با رایانه و نحوه کار با آن

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت عملی)

۱- آشنایی عملی با کامپیوتر و قطعات جانبی آن

۲- کار عملی با سیستم عامل Windows

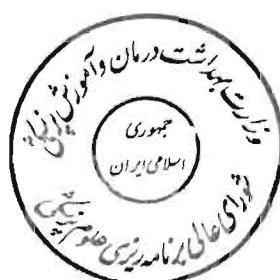
۳- کار عملی با برنامه‌های کاربردی (Word)

۴- آشنایی و کار عملی با شبکه اینترنت و چگونگی کار با آن

۵- آشنایی و کار عملی با سیستم‌های استخراج اطلاعات پزشکی مانند med line

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اسناد مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

کد درس: ۰۵

عنوان درس: فیزیک

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد (۵٪ واحد نظری - ۵٪ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: شناخت اصول علمی روش‌ها و ابزارهای مرتبط با رشته کارданی تکنسین پروتزهای دندانی.

سرفصل دروس: ۲۶ ساعت (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

۱- نور و رنگ

- امواج نور تولید و انتشار
- پدیده تفرق و شکست نور
- بازتابش نور و نحوه بازتاب از سطوح مختلف
- عبور نور از فیبرهای نوری
- نور مناسب در محیط کار و تعیین رنگ
- رنگ در سیستم‌های مختلف

۲- گرما

- آثار فیزیکی گرما
- انتقال گرما

- انبساط و انقباض اجسام ناشی از تغییر درجه حرارت و ضریب انبساط حرارتی

۳- ماشین‌های ساده

- اهرم‌ها و انواع آن

- چرخ و محور

- کوه

۴- الکتریسیته

- جریان الکتریسیته

- میدان الکتریسیته

- موتورهای چرخشی

- جریان پرفکانس (خواص بیولوژیک - استفاده در کوره القایی)

۵- فیزیک سیالات

- قوانین حرکت مایع در لوله‌ها

- قوانین حرکت مستقیم (پارابولیک)

- قوانین حرکت افتشاشی (توربولانس)

- قوانین لوله‌های سری و موازی

- قوانین فشار در مایعات

- قوانین ویسکوزیته

۶- لیزر و نورهای تقویت شده

- آشنایی و کاربرد در لابرатор

منابع اصلی درس (Reference)

- ۱- کتاب فیزیک برای علوم زیستی - آلن - اچ کرامر، ترجمه دکتر محمود بهار(آخرین چاپ)
- ۲- کتاب فیزیک پایه - فرانک - ج - بکت، ترجمه محمد خرمی(آخرین چاپ)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان‌ترم و پایان‌ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه.

کد درس: ۰۶

عنوان درس: میکروبیولوژی و کنترل عفونت

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: شناخت ساختار میکروارگانیسم‌ها و ارتباط آن با دهان و کنترل عفونت در لبراتوار

سر فصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

- ۱- واژه شناسی
- ۲- ساختمان باکتری
- ۳- قارچها
- ۴- ویروسها (با تأکید بر هپاتیت B و HIV)
- ۵- فلور نرمال دهان
- ۶- روش‌های ضد عفونی و استریلیزاسیون
- ۷- کنترل عفونت در لبراتوار
- ۸- بحث آزاد و رفع اشکال

منابع اصلی درس (Reference):

- ۱- میکروب شناسی پزشکی نگارش آقای دکتر پرویز ادیب فر(آخرین چاپ)
- ۲- میکروب شناسی پزشکی ترجمه کتاب جاوتز، ترجمه دکتر مالک نژاد و دکتر حاذقی(آخرین چاپ)
- ۳- کنترل عفونت در لبراتوار و دندانپزشکی تألیف دکتر اکبر فاضل(آخرین چاپ)
- ۴- اصول کنترل عفونت در محیط کار دندانپزشکی دکتر محمد فراهانی - دکتر اشرف السادات صانعی(آخرین چاپ)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان‌ترم و پایان‌ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه.

عنوان درس: ابزارشناسی و تکنولوژی دندانسازی

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: کارگاهی (۱ واحد)

هدف کلی درس : شناخت و آشنایی عملی با ابزار مورد استفاده در تکنولوژی دندان سازی و آشنایی عملی با طرز کار و تعمیرات وسایل و تجهیزات لابراتواری

سفرفصل دروس: (۵۱ ساعت کارگاهی)

- ۱- آشنایی با انواع وسایل چرخشی و اصول کارکرد آنها: هندپیس و مکانیسم‌های انتقال نیرو، الکترو موتورها، ایرمоторها (مотор هوای فشرده)، توربین‌ها، تعمیر و نگهداری.
- ۲- فرزها و وسایل برشی: سرعت خطی، زوایایی فرن، قسمت‌های سر و تنۀ فرزهای مختلف هندپیس، انگل، توربین، مولتها، مواد تشکیل دهنده فرزها: فولاد ضد زنگ، تنگستن کارباید، اکسید آلومینیوم، الماسی.
- ۳- دیسک‌ها و انواع ساینده‌ها، مولتهاي سنگي
- ۴- وسایل اولتراسونیک: اصول کار با وسایل اولتراسونیک، وسایل مغناطیسی تراکمی، وسایل پیزو الکتریک.
- ۵- دستگاه‌های لایت کیور و لایت چمبر: نور سنجی، ایمنی، تعمیر و نگهداری
- ۶- هوای فشرده و مکش: کمپرسور و انواع آن (پیستونی، پره‌ای گردان - دیافراگمی)، مخازن، تنظیم کننده فشار هوا (رگولاتور)، تعمیر و نگهداری، روش‌های خشک و سترون کردن هوای فشرده، تهویه و مکش.
- ۷- ایمنی هنگام کار با وسایل الکتریکی: ایمنی الکتریکی، سیستم‌های با ولتاژ پایین، مدارهای جدا کننده (ترانس جدا کننده)، اتصال به زمین، سیستم‌های قطع جریان در اثر اتصال به زمین.
- ۸- تجهیزات مریبوط به استریلیزاسیون:
  - اتوکلاو، استریل کننده‌ها با هوای گرم، سیستم شیمیایی سرد، ملاحظات در مورد نگهداری وسایل فلزی و پلاستیکی در هنگام استریلیزاسیون.
  - ضد عقونی کردن محیط کار
- ۹- کوره‌ها: کوره‌های قبل از ریختگی (حذف موم)، کوره‌های خلاء (پخت چینی)، تعمیر و نگهداری.
- ۱۰- سانتریفوژها: دستی، اتومکانیک و قوس الکتریکی، تعمیر و نگهداری.
- ۱۱- جوش کاری و لحیم کاری
- ۱۲- سند بلاست: اندازه ذرات، دستگاه سندبلاست لابراتواری، تعمیر و نگهداری.
- ۱۳- دستگاه‌های پخت اکریل (نگهداری و شناخت)
- ۱۴- دستگاه اچینگ و الکتروپالیش (نگهداری و شناخت)
- ۱۵- مخلوط کننده‌های خلاء (نگهداری و شناخت)
- ۱۶- تریمر (نگهداری و شناخت)
- ۱۷- آشنایی با سیستم‌های CAD-CAM
- ۱۸- آشنایی با طرز کار و تعمیرات وسایل و تجهیزات لابراتواری

منابع اصلی درس (Reference)

۱- راهنمای عملی در تکنولوژی دندانپزشکی مترجمان دکتر مریم قوام، دکتر فریده گرامی پناه - دکتر علی میرفضائیان.
(آخرین چاپ)

2- A practical Guide TA Technology in Dentistry- M. Jedynakiewicz .(Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو: توسط استادی مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

کد درس: ۰۸

عنوان درس: ارتوودنسی نظری

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: مفاهیم ارتوودنسی و ناهمجاریها و آشنایی با دستگاه‌های مورد استفاده در ارتوودنسی.

سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱- تاریخچه و تعریف ارتوودنسی

- ترمینولوژی

- ارتوودنسی پیشگیری

Inter captive -

Corrective -

۲- خلاصه رشد و نمو فک و صورت

۳- آشنایی با انتیولوژی مال اکلوژن

۴- انواع طبقه بندی مال اکلوژن

۵- مراحل تراش کست مطالعه

۶- مواد مصرفی و وسایل ارتوودنسی

۷- اصول دستگاه‌های ارتوودنسی (Base-Retentive element-Active element)

- اصول مکانیکی سیم و فنرها

- دستگاه‌های متحرک unimaxillary

- دستگاه‌های فانکشنال Bimaxillary

- فضانگهدارنده‌ها ثابت (Lingual Arch-Nance-Band and Loop)

- دستگاه‌های Expantion (W-Arch, Quad Heliy, Hyrax)

منابع اصلی درس (Reference):

1-Contemporary orthodontics (Last Edition)

2- Removable orthodontic appliance-Graber, Neuman ,Issacson-(Last Edition)

3-A color atlas of fixed appliance-Branhorst-(Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه.

کد درس: ۹۰

عنوان درس: ارتو دنسی عملی ۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: انجام مراحل تهیه کست و ساخت دستگاه های متحرک ارتو دنسی تک فک در لابراتوار.

سفرفصل دروس: (۶۸ ساعت عملی)

۱- تهیه کست های اولیه (Study, Working)

۲- تهیه کست های فک بالا و پایین

۳- کست ها Finishing

۴- تمرین کار با سیم (ساخت اشکال هندسی و

۵- ساخت انواع کلامپ

۶- ساخت انواع فنر

۷- ساخت دستگاه های متحرک تک فک

۸- اکریل گذاری

۹- Finishing و Polishing اکریل

۱۰- ساخت انواع دستگاه ثابت همراه لحیم کاری (SM, RM دیستال شو)

منابع اصلی درس (Reference):

1-Contemporary orthodontics (Last Edition)

1 - Functional appliances in orthodontic treatments .(Last Edition)

2 - Removable orthodontic appliances Graber - Newman. (Last Edition)

3 - Removable orthodontic appliances - (Last Edition)

4 - Orthodontic - current principles and techniques Graber - (Last Edition)

5 - Contemporary orthodontic profit .(Last Edition)

6 - Bench - top orthodontics. (Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می گردد.

کد درس: ۱۰

عنوان درس: مواد دندانی نظری

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مواد دندانپزشکی و دندانسازی و شناخت خواص آنها

سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱- مواد دندانی و محیط دهان

- ملاحظات فیزیکی: نیروهای جوشی - تغییرات دما - اسیدیته

- ملاحظات بیولوژیکی: ریزنشت، تاثیرات دما، گالوانیزم، تاثیرات سمی مواد

- تقسیم بندی مواد دندانی

۲- ساختمان و خصوصیات مواد

- انواع مواد

- تنش، کرنش و منحنی آن و proportional limit

- الاستیسیته

- چکش خواری و تورق

- خرز و سیالیت (Flow)

- سختی

- مقاومت در برابر سایش

- خصوصیات ویسکوالاستیک

۳- گچ ها

۴- موم ها

۵- رزین و مواد رزینی

۶- مواد قالبگیری سخت

۷- مواد قالبگیری الاستیک

۸- فلزات

۹- سرامیک ها

۱۰- ریختگی

۱۱- مواد پالیشینگ

: منابع اصلی درس (Reference)

1-Restorative dental Material – Craig.(Last Edition)

2-Skinners Dental Materials – Annosavise .(Last Edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

از طریق آزمونهای میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه

عنوان درس: زبان تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با اصلاحات و ترمینولوژی کلمات بکار گرفته شده در متون تخصصی این دوره

سرفصل درس: (۱۷ ساعت نظری)

آشنایی با اصلاحات تخصصی انگلیسی کتب معرفی شده در منابع اصلی درس (Reference): دروس اختصاصی این رشته با انتخاب و صلاح‌حید استاد مربوطه

منابع اصلی درس (Reference):

آخرین چاپ کتاب‌های معتبر با نظر استاد مربوطه

نحوه ارزشیابی دانشجو:

از طریق آزمونهای میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط استاد مربوطه

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با تشریح و فیزیولوژی دستگاه جونده، اکلوژن و تئوری‌های مختلف مربوط و بازسازی آن و آشنایی عملی با قسمت‌های مختلف آرتیکولاتورها، کار با آنها و نحوه تنظیم و بازسازی Functional دندان‌ها

سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱- آشنایی با قسمت‌های مختلف سیستم جونده.

(خلاصه آناتومی، فیزیولوژی و جنین شناسی مفصل گیجگاهی فکی)

۲- عضلات و نقش آنها در حرکات مختلف فک (Functional Anatomy)

۳- آشنایی با مفاهیم Border movement و روش‌های ثبت آن و شناخت
قسمتهای مختلف منحنی‌ها شامل:

CR.Contact -

CO.Contact -

Free way Space -

Vertical Position -

Co-Rest Position -

Gothic Arch Tracing -

۴- طبقه بندی Angle و انواع روابط دندانی

۵- فیزیولوژی بلع و جویدن - فشار وارد بر سیستم جونده
۶- Occlusal Determinant -

۷- آرتیکولاتورها و Face Bow

۸- انواع ثبت روابط فکین (مرکزی و طرفی)

۹- انتقال روابط فکین به آرتیکولاتورها در دندان‌های طبیعی
۱۰- Occlusal Adjustment, Premature Contact -

۱۱- تعریف تئوری‌های مختلف اکلوژن و آشنایی با آنها

Bilateral Balance Occlusion -

Mutually Protected Occlusion -

Unilateral Balanced Occlusion -

۱۲- انواع Bite Splint و Jig

۱۳- انواع تماس‌های Cusp/Marginal Ridge Cusp/Fossa
۱۴- Occlusal Schema -

منابع اصلی درس (Reference)

- 1 - Management of Tempromandibular Joint disorders and Occlusion - Okeson - (Last Edition)
- 2 - Fundamental of fixed Prosthodontics - Shillingburg - (Last Edition)
- 3 - Contemporary Orthodontics - Profit - (Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمونهای میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه

کد درس: ۱۲

عنوان درس: پروتز ثابت نظری ۱

پیش نیاز یا همزمان: مورفولوژی دندان (کد ۲۵)

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس آشنایی با ریختن قالب‌ها تا ساخت انواع پروتزهای ثابت

سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱- واژه شناسی و تاریخچه

۲- آشنایی با انواع تراشهای و طرح درمانها

۳- انواع مواد قالبگیری مورد استفاده در پروتز ثابت، خواص و نحوه ضدغونی

۴- تهیه انواع تری اختصاصی

۵- ریختن قالب، تهیه دای و انواع روشهای آن شامل:

Separate -

Removable -

الف - Dowel pin -

ب - Pindex -

ج - Dilock Tray -

۶- شناسایی روابط فکین و انتقال آن

۷- آشنایی با Face Bow -

۸- انواع آرتیکولاتورها (Semiadjustable-Average-Hinge)

۹- انتقال کست‌ها و روابط فکین به آرتیکولاتور

۱۰- روکش‌های موقت

۱۱- مراحل ساخت لبراتواری انواع پست (مستقیم، غیرمستقیم، پیش ساخته)

۱۲- تهیه الگوی مومی برای Full metal و متال - سرامین (PFM) و طراحی ساختار فلزی

۱۳- آلیاژهای دندانپزشکی در پروتز ثابت (شامل Full metal و متال - سرامیک)

شامل:

High Noble -

Noble -

Base metal - بدون برلیوم و با برلیوم

۱۴- پانتیک‌ها و موارد کاربرد

۱۵- اسپروگداری - سیلندر گذاری و ریختن الگوی مومی برای Full metal و متال - سرامیک

۱۶- پرسلن گذاری

- شناخت پرسلن و باند با فلز

- آماده سازی فریم

- اوپک

Body -

Enamel -

رنگ امیزی Internal, External

Glaze -

منابع اصلی درس (Reference)

1.Fundamental of Fixed Prosthodontics- Shillingburg-(Last Edition)

2.Metal Ceramic Restoration-Naylor- (Last Edition).

3.Precision Fixed Prosthodontics: Clinical and Laboratory Aspect-(Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه.

عنوان درس: پروتز ثابت نظری ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: پروتز ثابت نظری ۱ (کد ۱۲)

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس آشنایی با ریختن قالب‌ها و ساخت انواع پروتز ثابت پیشرفته

سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱- آشنایی با milling machine

۲- طراحی روکش‌های پایه پروتز پارسیل متحرک (برای پروتز پارسیل جدید و موجود)

۳- اسپلینت بار - تلسکوپیک کرون

۴- لحیم کاری (انواع لحیم، موارد استفاده و روشهای لحیم کاری قبل و بعد از پخت)

۵- آشنایی با اتصالات (داخل و خارج تاجی)

۶- آشنایی با انواع ترمیم‌های تمام پرسنلی

۷- آشنایی با CAD-CAM

۸- آشنایی با ایمپلنت دندانی

منابع اصلی درس (Reference)

1-Precision Attachment By Jenkins-pub quintessena-(Last Edition)

2-The Scince and Art of Dental Ceramic Vol II(Last Edition)

3-Precision Attachment in Prosthodontics-Priskle-(Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه.

کد درس: ۱۵

عنوان درس: آشنایی با ریختگری (casting)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی (پره کلینیک)

هدف: آشنایی با مراحل عملی ریختگری در فانتوم

سrfصل دروس: (۳۴ ساعت عملی)

-حداقل یک واحد ریختگری به شکل هندسی انگشتانه

-این واحد در ترم ۱ ارائه می‌گردد

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

عنوان درس: پروتز ثابت عملی ۱

پیش‌نیاز یا همزمان: آشنایی با ریختگری (کد ۱۵)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: آشنایی عملی با مراحل لابراتواری - ساخت سرپوشها و چگونگی اضافه کردن چینی

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت عملی)

حداقل ۴ واحد روکش (PFM)

- سه واحد بربیج خلفی

- یک روکش تکی

ساخت روکش موقت برای واحدهای فوق

منابع اصلی درس (Reference):

- 1- Precision Attachment By Jenkins-pub quintessena-(Last Edition)
- 2- The Scince and Art of Dental Ceramic Vol II(Last Edition)
- 3- Precision Attachment in Prosthodontics-Priskle-(Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

عنوان درس: پروتز ثابت عملی ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: پروتز ثابت عملی ۱ (کد ۱۶)

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: ساخت پروتزهای ثابت موقت و دائم - آشنایی با لحیم کاری و ترمیم

سرفصل دروس عملی: (۱۰۲ ساعت عملی)

- ساخت حداقل دو عدد بریج قدامی و خلفی متال - سرامیک به روش Cutback

- لحیم کاری

منابع اصلی درس (Reference):

- 1- Precision Attachment By Jenkins-pub quintessena-(Last Edition)
- 2- The Scince and Art of Dental Ceramic Vol II(Last Edition)
- 3- Precision Attachment in Prosthodontics-Priskle-(Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

کد درس: ۱۸

عنوان درس: پروتز متحرک پارسیل نظری

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با آماده سازی قالب‌ها و ساختن پروتز پارسیل متحرک
سفرفصل دروس: (۳۴ ساعت نظری)

۱- تعریف واژه شناسی

۲- انواع پروتز پارسیل متحرک آکریلی و با فریم فلزی

۳- کلاس بندی بی‌دندانی پارسیل (تقسیم بندی Kenedy)

۴- مراحل ساخت لابراتوارهای پروتزهای پارسیل آکریلی

۵- اجزاء پروتز پارسیل متحرک، با فریم فلزی اتصال دهنده اصلی و نگهدارنده‌های مستقیم و غیرمستقیم پلان راهنمای

Saddle

۶- بیس

۷- ریختن قالب و کست تشخیصی

۸- ریختن قالب و تهیه کست اولیه

۹- سوروبور

۱۰- ریختن قالب اصلی (باکسینگ و تهیه کست اصلی، هدف و اصول آن)

۱۱- سوری کست اصلی، انتقال طرح بر روی کست اصلی

۱۲- ریلیف و بلاک آوت، (انواع، اهداف و اصول آن) relief, Blockout

۱۳- دوبلیکت و تهیه کست ریختگی (Refractory)

مراحل کار: خیس کردن Soacking، قرار دادن کست در مفل، دوبلیکت، آشنایی با آگار، خصوصیات و طرز استفاده از آن ریختن آگار و انجام عمل Duplication، سرد کردن فلاسک Duplication و ریختن آن.

۱۴- خارج کردن کست ریختگی و خشک کردن آن، آماده سازی سطح کست Dipping Spraying investment و انواع مواد سخت کننده Harder

۱۵- انتقال طرح بر روی کست ریختگی Investment، فرم دادن مو姆 مدلاظ بر روی آن و مراحل مربوطه

۱۶- اسپروگذاری و انواع آن

۱۷- سیلندر گذاری، آماده سازی سطح مو姆 مدلاظ شده، آماده کردن سیلندر، تهیه گچ اینوستمنت و ریختن گچ در داخل سیلندر

۱۸- کستینگ، آماده سازی سیلندر قبل از ریختن Burn out روش‌های مختلف ریختن سیلندر با دستگاه‌های گریز از مرکز اتوماتیک و خلاء

۱۹- ذوب فلز و انتقال فلز مذاب به درون مولد

۲۰- خارج کردن اسکلت فلزی از سیلندر

۲۱- مراحل قطع اسپوروها و پالیش فریم فلزی، مراحل مختلف پالیش، الکتروپالیش، سنگ زدن پالیش لاستیک و نمد، پالیش باروژ

۲۲- انتقال اسکلت فلزی بر روی کست اصلی و نشاندن آن (استفاده از کست بدل جهت این مرحله)

- ۲۳- بیس رکوردگیری (آکریلی، متصل به اسکلت فلزی، موم اکلوزیون، سوار کردن کست‌ها توسط دست)
- ۲۴- انتقال روابط فکی به آرتیکولاتور
- ۲۵- چیدن دندانها و مدل‌لار
- ۲۶- مفل گذاری و آکریل گذاری
- ۲۷- خارج کردن پروتز از مفل و پرداخت آن
Wrought Wire
- ۲۸- استفاده از
- ۲۹- لحیم کاری و ترمیم پارسیل‌های آکریلیک و فلزی
Reconstruction & Rebase
- ۳۰- ریلاین

منابع اصلی درس (Reference)

- 1- Mc cracken's Removable Partial Prosthodontics - (Last Edition)
- 2- Clinical Removable Partial Prosthodontics-Stewart .Rudd, kuebker (Last Edition) -

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه

کد درس: ۱۹

عنوان درس: پروتز متحرک پارسیل عملی ۱
پیش‌نیاز یا هم‌مان: آشنایی با ریختگی کد ۱۵
تعداد واحد: ۲ واحد عملی

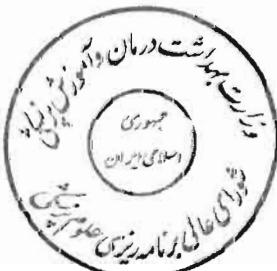
هدف کلی درس ساخت پروتزهای پارسیل متحرک در فانتوم
سرفصل دروس: (۶۸ ساعت عملی)

- ساختن پروتز پارسیل ریختگی (حداقل یک فک)
- ریختن قالب و تهیه کست تشخیص
- باکسینگ و آماده کردن کست اصلی
- آشنایی با دستگاه سورویور و سوروی کردن کست اصلی
- ری لیف و بلاک اوت کست اصلی
- دوپلیکیت کردن (Duplication) کست اصلی و کست‌های ریختگی (Refractory)
- خیس کردن، قرار دادن کست در محل مخصوص، دوپلیکت کردن، آشنایی با آگار و طرز استفاده
- سرد کردن، خارج کردن کست از آگار، آماده سازی و گچ اینوستمنت و ریختن
- خارج کردن کست ریختگی و خشک کردن
- آماده سازی سطح کست اینوستمنت (Dipping, Spraying)
- انواع مواد سفت کننده (Hardener)
- انتقال طرح کست بر روی کست ریختگی و Waxup
- اسپر و گذاری و انواع آن
- سیلندر گذاری (آماده سازی سطح موم مدلایز شده، آماده سازی سیلندر، تهیه گچ)
- حذف موم (Burn Out)
- ذوب فلز و ریختن آلیاژ (Casting). آماده سازی سیلندر قبل از ریختن، روش‌های مختلف ریختن (دستگاه گریز از مرکز، اتوماتیک و خلاء)
- خارج کردن اسکلت فلزی از سیلندر، سندبلاست و Polish
- انتقال کست رکور دگیری شده به آرتیکولاتور
- چیدن دندانهای پروتز پارسیل
- مدلایز (موم گذاری) و آکریل گذاری پروتز پارسیل (Processing)
- خارج کردن پروتز پارسیل از مفل و پالیش

منابع اصلی درس (Reference)

- 1- Mc cracken's Removable Partial Prosthodontics - (Last Edition)
- 2- Clinical Removable Partial Prosthodontics-Stewart .Rudd, kuebker (Last Edition) -

شیوه ارزیابی دانشجو: توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

کد درس: ۲۰

عنوان درس: پروتز متحرک پارسیل عملی ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: پروتز متحرک پارسیل عملی ۱ کد ۱۹

تعداد واحد: ۳ واحد عملی

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: ساخت پروتزهای پارسیل متحرک با آماده سازی پایه‌ها، ترمیم و تعمیر پارسیل متحرک

سرفصل دروس: (۱۰۲ ساعت عملی)

- ساخت حداقل یک پروتز پارسیل ریختگی کرم کبالت با ساخت حداقل یک کرون برای پایه پارسیل با کاربرد بازوهای مفتوی (لحیم)
- ساخت حداقل یک دستگاه پلاک اکریلی ترانزیشنال

: منابع اصلی درس (Reference)

1- Mc cracken's Removable Partial Prosthodontics - (Last Edition)

2- Clinical Removable Partial Prosthodontics-Stewart .Rudd, kuebker (Last Edition) -

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می گردد.

کد درس: ۲۱

عنوان درس: پروتز متحرک کامل نظری ۱

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی عملی با مفاهیم و مراحل لابراتواری ساخت پروتز کامل متحرک
سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

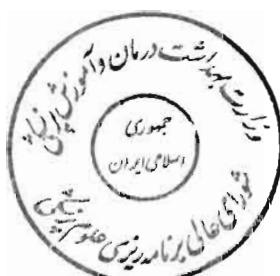
- ۱- آشنایی با مفاهیم و انواع پروتزها
- ۲- آناتومی وابسته به پروتز کامل
- ۳- قالب‌ریزی و تهیه کست اولیه
- ۴- انواع تری‌های اختصاصی و ساخت آن
- ۵- Boxing و تهیه کست نهایی
- ۶- تهیه انواع Record Base (دائمی - موقت)
- ۷- شناسایی آرتیکولاتورهای ساده (اکلوداتور - از پیش تنظیم یافته مثل Freeplan) و آشنایی با روابط فکین
- ۸- انتقال کست‌ها به آرتیکولاتورهای ساده
- ۹- آشنایی با دندان مصنوعی (شکل - جنس - اندازه - رنگ دندانهای قدامی و خلفی)
- ۱۰- چیدن دندانها به صورت نرمال
- ۱۱- شناخت خواص و انواع آکریل ها - مراحل مختلف، آماده سازی، استفاده
- ۱۲- مدل‌لار و مشخص کردن حد خلفی پروتز فک بالا
- ۱۳- مقل گذاری
- ۱۴- خارج کردن پروتز از مقل و پرداخت پروتز
- ۱۵- پرسش و پاسخ

منابع اصلی درس (Reference)

- 1- Boucher'S Prosthetic Treatment for Edentulous Patient – (Last Edition)
۲- درمان بیماران بی‌دندان - دکتر مسعود اجلالی، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان‌ترم و پایان‌ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه

کد درس: ۲۲

عنوان درس: پروتز متحرک کامل نظری ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: پروتز متحرک کامل نظری ۱ کد ۲۱

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی عملی با مراحل ساخت انواع پروتزهای متحرک کامل (فوری - تک فک - ترمیم - ریلاین - ریبیس)

سرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

- شناخت انواع قوسهای فکی و ریج های بی دندانی

- عوامل موثر درگیر و ثبات پروتز کامل

- روابط فکی کلاس III, II, کراس بایت و منوپلان

- آشنایی با انواع Face bow و آرتیکولاتور نیمه قابل تنظیم

- انتقال کست ها به آرتیکولاتور نیمه قابل تنظیم با استفاده از Face Bow

- شناخت انواع دندانها (آناتومیک، نیمه آناتومیک، غیر آناتومیک) - نحوه چیدن و مزیت و معایب

- روش چیدن دندانها در کلاس III, II, کراس بایت و منوپلان

- انتقال روابط فکین (جانبگرایی، پیش گرایی) به آرتیکولاتور نیمه قابل تنظیم

- بالانس اکلوژن (قبل و بعد از پخت)

- ریلاین (موارد کاربرد، انواع مواد لایه نرم و تکنیک های آن)

- ری بیس، Re-teeth

- پروتز کامل فوری

- پروتز کامل تک فک

- Over denture

- Duplicate پروتز کامل

- انواع استنت ها و کاربرد آن

- کنترل عفونت در پروتز کامل

منابع اصلی درس (Reference):

1. Boucher'S Prosthetic Treatment for Edentulous Patient – (Last Edition)

۲ - درمان بیماران بی‌دندان - دکتر مسعود اجلالی، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط استاد مرربوطه

عنوان درس : پروتز متحرک کامل عملی ۱

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس : ساخت حداقل یک پروتز کامل

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت عملی)

- ۱ - ریختن قالب اولیه (آلرینات - کامپاند) و تهیه تری اختصاصی (با فاصله - بدون فاصله - با فاصله انتخابی)
- ۲ - ریختن کست اصلی با مراحل Boxing و آماده نمودن آن
- ۳ - ساخت بیس موقت و قرار دادن مو مکلوژن
- ۴ - انتقال کست های اصلی به آرتیکولاتور ساده
- ۵ - چیدن دندانهای آناتومیک قدامی و خلفی به صورت نرمال
- ۶ - تعییه سد خلفی در کست اصلی فک بالا
- ۷ - مو مگناری
- ۸ - مقل گذاری و آکریل گذاری و پخت
- ۹ - خارج کردن پروتز از روی کست ها و پالیش آن

منابع اصلی درس (Reference):

1.Boucher'S Prosthetic Treatment for Edentulous Patient – (Last Edition)

۲ - درمان بیماران بی‌دندان - دکتر مسعود اجلالی، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد

کد درس: ۲۴

عنوان درس: پروتز متحرک کامل عملی ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: پروتز متحرک کامل عملی ۱ کد ۲۲

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: ساخت حداقل یک پروتز در آرتیکولاتر نیمه قابل تنظیم با بالانس اکلوژن و چیدن در روابط غیر طبیعی (کلاس II, III و کراس بایت)

سرفصل دروس: (۱۰ ساعت عملی)

- مراحل لابراتواری حداقل یک پروتز کامل با بیس دائم، ریلاین، ترمیم، Rebase
- شناخت و کاربرد Face bow و آرتیکولاتور نیمه قابل تنظیم آرکان و غیر آرکان
- چیدن دندانها در یکی از حالات کلاس II, III و منوپلان
- مانت مجدد
- کاربرد Jig
- انجام تنظیم اکلوژن
- حداقل یک ریلاین یا Rebase
- پروتز کامل (حداقل ۲ مورد) Repair

منابع اصلی درس (Reference):

۱ - درمان بیماران بی‌دندان - دکتر مسعود اجلالی، آخرین چاپ

2. ۱-Boucher'S Prosthetic Treatment for Edentulous Patient – (Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

کد درس: ۲۵

عنوان درس: مرفوولوژی دندان

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۳ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی تشریح دندانهای طبیعی: زمان رویش و طرز قرار گرفتن آنها در فکین و آشنایی عملی با تشریح دندان‌ها و چگونگی تراش و آماده سازی مدل‌های مومی دندانهای دائمی از تاج تا ریشه و کار با ابزار و لوازم مربوطه

سرفصل دروس نظری: (۱۷ ساعت نظری)

- ۱ - واژه شناسی، تشریح قسمت‌های مختلف دندان، جوانه زدن، زمان آهکی شدن و رویش دندان‌های شیری و دائمی
- ۲ - معرفی و روش کاربرد وسایل مختلف در کارهای عملی، لبراتوار آناتومی دندان
- ۳ - دندان‌های پیش میانی بالا و پیش کناری بالا
- ۴ - دندان‌های پیش میانی پائین و پیش کناری پائین
- ۵ - دندان‌های نیش بالا و پایین
- ۶ - دندان‌های آسیاب کوچک اول و دوم بالا
- ۷ - دندان‌های آسیاب کوچک اول و دوم پایین
- ۸ - آسیاب اول بالا
- ۹ - آسیاب اول پایین
- ۱۰ - آسیاب دوم و سوم بالا
- ۱۱ - آسیاب دوم و سوم پایین
- ۱۲ - چگونگی، ترتیب و زاویه قرار گرفتن دندان‌ها در فکین
- ۱۳ - معرفی اکلوژن طبقه بندی Openbite-crossbite-Angle
- ۱۴ - معرفی دندان‌های شیری و تقسیم بندی آنها و توضیح دندان‌های پیش شیری بالا و پایین
- ۱۵ - نیش شیری بالا و پایین
- ۱۶ - آسیابهای شیری بالا و پایین
- ۱۷ - تفاوت دندان‌های شیری و دائمی
- ۱۸ - بی‌دندانی‌های مختلف انواع و کمبود دندان‌ها

سرفصل دروس عملی: (۱۰۲ ساعت عملی)

- ۱ - معرفی وسایل و تراش یک دندان سانترال بالا با گچ و موم
- ۲ - تراش لترال بالا با گچ و موم
- ۳ - تراش سانترال پایین با گچ و موم
- ۴ - تراش لترال پایین با گچ و موم
- ۵ - تراش کانین بالا با گچ و موم
- ۶ - تراش کانین پایین با گچ و موم
- ۷ - تراش پره مولا ر اول بالا با گچ و موم

- ۸- تراش پره مولار دوم بالا با گچ و موم
- ۹- تراش پره مولار اول پایین با گچ و موم
- ۱۰- تراش پره مولار دوم پایین با گچ و موم
- ۱۱- تراش مولارهای اول و دوم بالا با گچ و موم
- ۱۲- تراش مولارهای اول و دوم پایین با گچ و موم

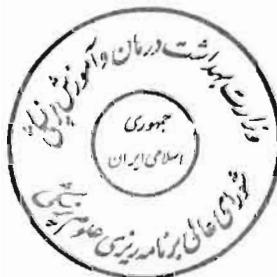
توضیح: ۷ دندان فک بالا در یک سمت با گچ تراش داده شود و ۷ دندان مقابل با موم تراش داده یا فرم داده شود و همین ترتیب برای فک پایین نیز اجرا گردد.

منابع اصلی درس (Reference)

- 1 - wheeler's dental anatomy, physiology and occlusion - ash - sonder,s - (Last Edition)
- 2 - management of temporo mandibular disorder and occlusion - okeson - (Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه

عنوان درس: ارتودنسی عملی ۲

پیش‌نیاز یا همزمان: ارتودنسی عملی ۱ کد ۹

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: انجام مراحل مختلف ساخت دستگاه‌های ارتودنسی (متحرک و ثابت)

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت عملی)

۱- تمرین وایر: ساخت اجزاء دستگاه‌های متحرک

۲- ساخت انواع دستگاه‌های متحرک تک فک

۳- ساخت انواع دستگاه‌های متحرک فانکشنال

۴- ساخت دستگاه‌های ثابت همراه لحیم کاری

(حداقل یک مورد از هریک از انواع Lingual arch-Band and loop - Nance

: منابع اصلی درس (Reference)

1 - Functional appliances in orthodontic treatments tarry S. (Last Edition)

2 - Removable orthodontic appliances second. Edition Graber - Newman W. B. (Last Edition)

3 - Removable orthodontic appliances Isaacson - Muir - Reed . (Last Edition)

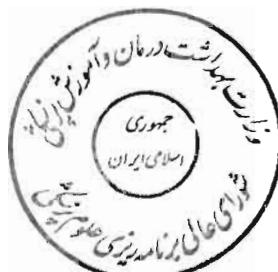
4 - Orthodontic - current principles and techniques Graber - vanarsdall vig(Last Edition).

5 - Contemporary orthodontic profit (Last Edition).

6 - Bench - top orthodontics Harvey (Last Edition).

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط استادی مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

کد درس: ۲۷

عنوان درس: ایمپلنت نظری

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول اساسی کاشت دندان و درک مفاهیم علمی استئواینتگریشن و اجزاء تشکیل دهنده ایمپلنت و تئوری‌های مختلف ساخت انواع پروتزهای متكی بر ایمپلنت

سرفصل‌های درس: (۱۷ ساعت نظری)

- تعریف

- تاریخچه

- ترمینولوژی (تعریف انواع abutment حتماً گفته شود)

- اصول اینتگرشن

- تقسیم بندی انواع پروتزهای متكی بر ایمپلنت

متحرک

ثابت

- مراحل ساخت راهنمای جراحی (Surgical guide) و استنت رادیوگرافی

- تری اختصاصی

- تهیه کست

Fixture (a)

Abutment (b)

- رکورد بیس

- مانت کردن

- آشنایی با کاربرد انواع ابامنت و آماده سازی آن

پروتزهای متحرک متكی بر ایمپلنت

- ایمپلنت‌های مجزا از هم (تکنیک‌های آماده سازی در کلینیک و لابراتوار)

- اینتر رادیکولار (inter radicular)

- رادیکولار radicular

- ایمپلنت‌های متصل به هم

Bar -

- انواع over denture بر مبنای نوع بیس

- بدون فریم فلزی

- با فریم فلزی

- مراحل ساخت فریم فلزی

- انواع چیدن دندانها و اکلوژن در پروتزهای متحرک متكی بر ایمپلنت

- Processing: (مفل گذاری - حذف موم - اکریل گذاری - پخت)

انواع پروتزهای ثابت متمکی بر ایمپلنت

- تعریف انواع گیر (Retention)

- سمان شونده

- پیچ شونده

- اتچمنت

- پروتز های تک دندانی

- پروتزهای چند واحدی

- frame work

passive fit

اکلوژن در پروتزهای ثابت متمکی بر ایمپلنت

پروتزهای موقت ثابت

منابع اصلی درس (Reference)

1- Dental Implant Prosthetics Carl E. misch. (Last Edition)

2- Clinical and Laboratory manual of Implant overdentures Hamid shafie 247 PP. (Last Edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو :

امتحان کتبی - با نظر استاد

کد درس: ۲۸

عنوان درس: ایمپلنت عملی ۱ (فانتوم)

پیش‌نیاز یا همزمان: پروتز ثابت عملی ۲ کد ۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اجزاء تشکیل دهنده ایمپلنت و تئوری‌های مختلف ساخت انواع پروتزهای منکر بر ایمپلنت

سرفصل‌های درس: (۶۸ ساعت عملی)

لابرatory ایمپلنت:

- متحرک

• استفاده از Ball analog

• استفاده از Bar با دو عدد ایمپلنت

- ثابت

• تک واحدی سمان شونده

• سه واحدی پیچ شونده

منابع اصلی درس (Reference)

1- Dental Implant Prosthetics Carl E. misch. (Last Edition)

2- Clinical and Laboratory manual of Implant overdentures Hamid shafie 247 PP. (Last Edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو: امتحان عملی

کد درس: ۲۹

عنوان درس: استتیک نظری

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی نظری با مبانی زیبایی در پروتز، سازگار کردن پروتزها از نظر رنگ، فرم و کانتور با وضعیت بیمار

سفرفصل دروس: (۱۷ ساعت نظری)

۱- تعریف زیبایی و اجزاء آن

۲- قوانین زیبایی

۳- سرامیک‌ها، پلیمرها

۴- روکش‌های متال - سرامیک و زیبایی
- فریم

- رنگ آمیزی پرسلن و گلیز

- جلوه‌های ویژه (Characterized)
- Shoulser Porcelain

- مراحل لابراتواری:

- روکش‌ها و بریج‌های تمام سرامیک
- اینله و انله‌های سرامیکی

- لامینیت

۶- VD و نقش آن در استتیک

۷- انواع چیدن دندانها از نظر زیبایی

۸- تراش دندانهای مصنوعی جهت طبیعی جلوه دادن دندانها
۹- رنگ آمیزی Base

۱۰- پارسیل متحرک Retainer - کلاسیپهای هم رنگ و طراحی
۱۱- اتچمنت‌ها

۱۲- تکنیک‌های نوین زیبایی

منابع اصلی درس : (Reference)

- 1- Dental Implant prosthetic Carl E. (Last Edition)
- 2- Contampnary of Dental Implant Carl E. Micsh(Last Edition).
- 3- Bar Joint Precision attachment: Preiskel. (Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون‌های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط اساتید مربوطه.

کد درس: ۳۰

عنوان درس: اکلوژن عملی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی با نحوه تماس دندانهای پرسلن در برابر دندان طبیعی، پرسلن در برابر پرسلن و...

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت عملی)

- آشنایی عملی با مفاهیم و تعاریف اکلوژن از روی آرتیکولاتور و جمجمه با مدل عضلات
- آشنایی عملی با آرتیکولاتورها، طرز کار با آنها و مقایسه انواع آن
- ریختن و آماده سازی یک جفت قالب دندانی کامل
- نصب قالب‌ها روی آرتیکولاتور Semi Adjustable Face bow و انتقال روابط فکین - تعیین زوایا و درجات مختلف آرتیکولاتور توسط روابط فکین ثبت شده.
- تنظیم اکلوژن قالب‌های نصب شده روی آرتیکولاتورها.
- کوتاه کردن چهار دندان پیش، نیش، آسیاب کوچک و بزرگ از فک بالا و پایین (غیر متقابل) و Functional Waxup
- ساخت یک Bite Splint (تنظیم، ساخت، آکریل گذاری، پالیش)

منابع اصلی درس (Reference):

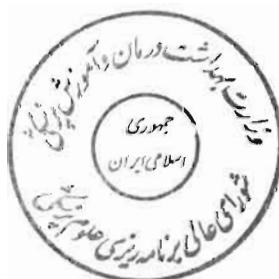
1 - Management of Tempromandibular Joint disorders and Occlusion - Okeson.(Last Edition) -

2 - Fundamental of fixed Prosthodontics - Shillingburg - (Last Edition)

3 - Contemporary Orthodontics Brded - Profkt - (Last Edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

از طریق آزمون های میان ترم و پایان ترم و جمع نمرات کسب شده توسط استادید مربوطه.

کد درس: ۲۱

کارآموزی در عرصه: لابراتوارهای اختصاصی عملی

پیش‌نیاز یا همزمان: پروتز ثابت عملی ۲ کد ۱۷، پروتز متحرک پارسیل عملی ۲ کد ۲۰، پروتز متحرک کامل عملی ۲ کد

۲۹، ایمپلنت نظری کد ۲۷ و استتیک نظری کد

تعداد واحد: ۸ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: ایجاد مهارت در آموخته های ترم های گذشته و کاربرد آن در لابراتوار برای بیماران

سرفصل دروس: (۴۰۸ ساعت کارآموزی در عرصه)

دانشجو این واحدها را در بخش های پروتز ثابت یا متحرک و یا ارتودنسی به صورت ساخت پروتزهای مختلف برای بیماران بخش میگذراند.

روش انتخاب بخش تخصصی در وهله اول با درخواست دانشجو و در صورت ازدیاد تعداد متقاضیان در یک بخش به تشخیص آموزشکده و براساس نمرات عملی خواهد بود.

شیوه ارزیابی دانشجو:

توسط اساتید مربوطه تعیین و اعلام می گردد

فصل چهارم
استانداردهای برنامه آموزشی
تکنسین پروتزهای دندانی
در مقطع کاردانی

استانداردهای برنامه آموزشی

موارد زیر، حداقل موضوعاتی هستند که بایستی در فرایند ارزیابی برنامه های آموزشی توسط ارزیابان مورد بررسی قرار گیرند:

* ضروری است، دوره، فضاهای امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز از قبیل: کلاس درس اختصاصی، سالن کنفرانس، قفسه اختصاصی کتاب در گروه، کتابخانه عمومی، مرکز کامپیوتر مجهز به اینترنت با سرعت کافی و نرم افزارهای اختصاصی، وب سایت اختصاصی گروه و سیستم بایگانی آموزشی را در اختیار داشته باشد.

* ضروری است، گروه آموزشی، فضاهای اختصاصی مورد نیاز، شامل: آزمایشگاه های اختصاصی، عرصه های بیمارستانی و اجتماعی را براساس مفاد مندرج در برنامه آموزشی در اختیار فرآگیران قرار دهد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی، فضاهای رفاهی و فرهنگی مورد نیاز، شامل: اتاق استادان، اتاق دانشجویان، سلف سرویس، نمازخانه، خوابگاه و امکانات فرهنگی ورزشی را در اختیار برنامه قرار دهد.

* ضروری است که عرصه های آموزشی خارج دپارتمان دوره های چرخشی، مورد تایید قطعی گروه ارزیابان باشند.

* ضروری است، جمعیت ها و مواد اختصاصی مورد نیاز برای آموزش شامل: بیمار، تخت فعال بیمارستانی، نمونه های آزمایشگاهی، نمونه های غذایی، دارویی یا آرایشی برحسب نیاز برنامه آموزشی به تعداد کافی و تنوع قابل قبول از نظر ارزیابان در دسترس فرآگیران قرار داشته باشد.

* ضروری است، تجهیزات سرمایه ای و مصرفی مورد نیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت آن ها نیز، مورد تایید گروه ارزیاب باشد.

* ضروری است، امکانات لازم برای تمرینات آموزشی و انجام پژوهش های مرتبط، متناسب با رشتہ مورد ارزیابی در دسترس هیئت علمی و فرآگیران قرار داشته باشد و این امر، مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی مورد ارزیابی، هیئت علمی مورد نیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه آموزشی و مصوبات شورای گسترش در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی برای تربیت فرآگیران دوره، کارکنان دوره دیده مورد نیاز را طبق آنچه در برنامه آموزشی آمده است، در اختیار داشته باشد.

* ضرورت دارد که برنامه آموزشی (Curriculum) در دسترس تمام مخاطبین قرار گرفته باشد.

* ضروری است، آیین نامه ها، دستورالعمل ها، کایدلاین ها، قوانین و مقررات آموزشی در دسترس همه مخاطبین قرار داشته باشد و فرآگیران در ابتدای دوره، در مورد آنها توجیه شده باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است که منابع درسی اعم از کتب و مجلات مورد نیاز فرآگیران و اعضای هیأت علمی، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس باشند.

* ضروری است که فرآگیران در طول هفته، طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان یا فرآگیران ارشد انجام دهند و برنامه هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.

* ضروری است، محتوای برنامه کلاس های نظری، حداقل در ۸۰٪ موضوعات با جدول دروس مندرج در برنامه آموزشی انطباق داشته باشد.

* ضروری است، فراغیران، طبق برنامه تنظیمی گروه، در کلیه برنامه های آموزشی و پژوهشی گروه، مانند کنفرانس های درون گروهی، سمینار ها، کارهای عملی، کارهای پژوهشی و آموزش رده های پایین تر حضور فعال داشته باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار داده شود.

* ضروری است، فرایند مهارت آموزی در دوره، مورد رضایت نسبی فراغیران و تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، مقررات پوشش (Dress code) در شروع دوره به فراغیران اطلاع رسانی شود و برای پایش آن، مکانیسم های اجرایی مناسب و مورد تایید ارزیابان در دپارتمان وجود داشته باشد.

* ضروری است، فراغیران از کدهای اخلاقی مندرج در کوریکولوم آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، در گروه آموزشی برای کلیه فراغیران کارپوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی ها، گواهی های فعالیت های آموزشی، داخل و خارج از گروه آموزشی، تشویقات، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود.

* ضروری است، فراغیران کارنمای (Log book) قابل قبولی، منطبق با توانمندی های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.

* ضروری است، فراغیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت های مداخله ای اختصاصی لازم را براساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.

* ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراغیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به انها ارائه گردد.

* ضروری است، فراغیران در طول دوره خود، در برنامه های پژوهشی گروه علمی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشد.

* ضروری است، فراغیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (درصورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.

* ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه های آموزشی همکاری های علمی بین رشته ای از قبل پیش بینی شده و برنامه ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که میین این همکاری ها باشند، در دسترس باشد.

* ضروری است، در آموزش های حداقل از ۷۰٪ روش ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.

* ضروری است، فراغیران در طول دوره خود به روش های مندرج در برنامه، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.

* ضروری است، دانشگاه یا مرکز آموزشی مورد ارزیابی، واحد ملاک های مندرج در برنامه آموزشی باشند.

فصل پنجم

ارزشیابی برنامه آموزشی

تکنسین پروتزهای دندانی

مقاطع کاردانی

ارزشیابی برنامه (Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

اولین بخش ارزشیابی برنامه به صورت تکوینی در حین اجرای برنامه می‌باشد که از فرآگیران، استادی و کارکنان به عمل خواهد آمد و تغییرات جزئی در جهت ارتقاء برنامه به صورت مداوم و مستمر در گروه آموزشی مطرح و اعمال خواهد شد.

بخش دوم ارزشیابی برنامه به صورت ارائه گزارش ارزشیابی‌های تکوینی به صورت سالانه در شورای آموزش رشته می‌باشد.

در این بخش تغییرات وسیع‌تر که نیاز به هماهنگی بین مدرسین و گروه‌ها باشد اعمال خواهد شد.

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- گذشت ۳ سال از اجرای برنامه
- تغییرات عمده فناوری که نیاز به بازنگری برنامه را مسجل کند
- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخص‌های ارزشیابی برنامه:

- رضایت اعضاء هیات علمی از محتوا و اجرا: حداقل ۸۰ درصد رضایتمندی
- رضایت مدیران اجرایی آموزش در آموزشکده: حداقل ۷۰ درصد رضایتمندی
- رضایت دانشجویان: حداقل ۸۰ درصد رضایتمندی
- رضایت دانشآموختگان از کارآیی دروس (محتوا و روش آموزش) و اشتغال: حداقل ۸۰ درصد رضایتمندی
- رضایت ذینفعان از توانمندی دانشآموخته براساس کارکرد: حداقل ۸۰ درصد رضایتمندی
- میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانشآموختگان رشته: طبق نظر ارزیابان
- کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانشآموختگان رشته: طبق نظر ارزیابان

شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظرسنجی از سیستم سلامت دهان کشور، هیات علمی درگیر برنامه، دانشجویان و دانشآموختگان با پرسشنامه‌های از قبل تدوین شده
- استفاده از پرسشنامه‌های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

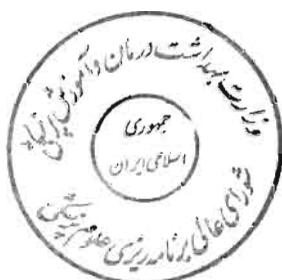
متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی با همکاری گروه بازنگری برنامه و دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی و سایر اعضای هیات علمی می‌باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه‌ای، پیشنهادات و نظرات صاحب‌نظران به منظور تعیین وضعیت موجود و مطابقت با اهداف برنامه
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه
- بازنگری در قسمت‌های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش‌نویس برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

ضمائـم

دستورالعمل پذیرش دانشجو برا اساس سوابق تحصیلی در مقطع کارشناسی رشته‌های علوم پزشکی

دستورالعمل پذیرش دانشجوی کارشناسی بر اساس سوابق تحصیلی در رشته‌های گروه پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور تربیت و تهییین نیروی انسانی سویز نیاز به ویژه در مناطق محروم در نظر نارد از سال تحصیلی ۱۳۹۳-۹۴ بر اساس ماده (۵) قانون جدید سنجش و پذیرش دانشجو مصوب سرخ ۱۳۹۲/۶/۱ مجلس شورای اسلامی در مقاطع کارشناسی رشته‌های علوم پزشکی بدایی دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی و مجتمع‌های آموزش عالی سلامت دارای مجوز برگزاری دوره از شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی، بر اساس سوابق تحصیلی، نسبت به پذیرش داوطلبان بومی به شرایط ذیر اقدام تمایل.

• شرایط عمومی پذیرش دانشجو

- ۱- دارا بودن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۲- دارا بودن دبیلم متوسطه سه ساله نظام جدید و دوره پیش دانشگاهی
- ۳- دارا بودن سلامت جسمانی و روانی برای تحصیل در رشته مورد علاقه بر مبنای جدول شخص عضو غیرمیراث در تعالیات‌های مطلوب حرفه‌ای مدرج در بیانیه شماره ۲ راهنمای آن‌سون سراسری علوم تجربی (پیوست یک).

• شرایط اختصاصی پذیرش دانشجو

- ۱- دارا بودن شرایط بومی حوزه چهارگایی تحت پوشش دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی برگزارکننده دوره ا شامل قولد، محل سکونت فعلی و یا محل اخذ مدرک تحصیلی دو سال آخر دیبرستان و پرسال دوره پیش دانشگاهی
- ۲- شرکت مجدد پذیرفته شدگان سنت اینستیتو قبلاً که در کد رشته محل‌های دارای تعهد خدمت پذیرفته شده‌اند در این آزمون مجاز نباید باشد.
- ۳- مقاضیان تحصیل مجدد ا شامل رایل آسوختگان مقطع کارشناسی کارشناسی پیوسته - کارشناسی ناپیوسته - کارشناسی ارشد دکتری عمومی دکتری حرفه‌ای و همچنین دکتری تحصیلی حق ثبت نام و شرکت در این دوره‌ها را اخراجند، مگر با پرداخت شهریه مربوطه.

• فرایند و مرجع تعيين و اعلام نياز به تربیت کارشناس پوهی

- ۱- بر اساس اعلام نیاز واحد های ارائه خدمات شهرستانی‌ای نئون، دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی، پیشنهاد رئیس شعبه بهداشت و درمان شهرستان مریبته و تایید ریاست دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی مقاضی صورت می‌پذیرد.
- ۲- تایید نیاز اعلام شده به تبروی کارشناسی حسب نوع رشته بر عهده معاونت‌های بهداشت و درمان وزارت متبع می‌باشد.
- ۳- تایید ظرفیت پذیرش اعلام شده از سوی دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی بر عهده معاونت امور شیوه وزارت متبع می‌باشد.

تیصیره: بخش خصوصی و نهادهای دولتی و عمومی غیر وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حاضر در منطقه تبریز می توانند برای تامین نیاز خود به نیروی انسانی، طرفهای پذیرش درخواستی را ب دانشگاه علوم پزشکی همان استان اعلام نمایند.

* شوه پذیرش

- ۱- پذیرش از هیان داوطلبان بومی حوزه چفرازیابی تخت پژوهش دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی و پی مجتمع های آموزش عالی سلامت محل برگزاری دوره صورت می پذیرد.

تیصیره: دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی و پی مجتمع آموزش عالی سلامت می‌باشد قبل از اکسام، از دارای بودن مجموع بیکاری رشته‌های مختلف کاریکاری مورث نظر از سوی سورای گسترش دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی، اطمینان حاصل نماید.

۲- داوطلبان مدد از نظر مترات و ظرفیه عمومن باید منع برای پذیرش داشته باشند.

- ۳- دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی و پی مجتمع آموزش عالی سلامت موظف است تسبیت به اعلام فراغوان پذیرش دانشجوی بومی نزد زمان تعیین شده اقدام نماید. شروع به تحصیل غراییران مطابق مخصوصیات شورای آموزشی دانشگاه‌دانشکده بروجت می باشد.

- ۴- داوطلبان علاقه مند موقوف طبق برداش زمانبندی اعلام شده، از سوی دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی و پی مجتمع، در منطقه محل سکونت خود طبق فرم شماره پک (بپوست ۲)، ثبت نام نمایند.

- ۵- دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی و پی مجتمع می‌باشد داوطلبان را بر اساس سوابق تحصیلی و سال آخر بپرسان و دوره پیش دانشگاهی طبق بررسی دروس مرتبط با رشته انتخابی، به هفراه مصاحبه پذیرش تایید، سوابق تحصیلی، درصد و مرحله مصاحبه ۲۰ درصد امتیاز پذیرش را تشکیل می دهد که لازم است کجهه مصاحبه کننده امتیاز های مربوط به هر دو بخش پذیرش را حسب مورد در فرم های ۲ تا ۴ (بپوست های شماره ۲ تا ۵) وارد نمایند.

- ۶- دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی و پی مجتمع می‌باشد بر اساس برخانه رعایتی اعلام شده به داوطلبان و مبنی سنتور العمل ثبت نامی، آنرا ثبت نام نمایند.

- ۷- پذیرفته شدگان از مزایای آموزش رایگان برخوردار می باشند (به استثنای غراییر)، که بنا به سفارش بخش خصوصی تربیت می شوند.

- ۸- تسهیلات اعطایی به پذیرفته شدگان رونقی، همانند سایر پذیرفته شدگان از محل آزمون سراسری می باشد.

تیصیره: مستولیت حسن اجرای شیوه پذیرش موضوع این سنتور العمل بر عده دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی می باشد.

* ضوابط فارغ التحصیلی

- ۱- مدارک تمسیلی اعطایی به پذیرفته شدگان توسط دانشگاه‌دانشکده علوم پزشکی «بروشه» و برای دوره های برگزار شده در داختم های توسط دانشگاهی علوم پزشکی متومن مجتمع ها، صادر می شود.

- ۲- نهضت خدمت پذیرفته شدگان سه برگزینه مدت تحصیل است که می‌باشد توسط پذیرفته شدگار متعدد لازم به دانشگاه‌دانشکده و پی مجتمع محل قبولی، سپرده شود (به استثنای غراییران شهریه پرداز).

تیمسره، کتبه فرآگیران اسم از مشهودین آموزش رایگان و شهربه برداز موظف به گرداندن طرح لایهه بیرونی تسلیتی موضوع قانون پزشکان و پرورایشکان می باشد.

۲- اوله تحصیل دلش آموختگان این دشت مطالعه، مشروط ب اتمام تعلیم دوره تعهد خدمتی آنها می باشد.

پاداوري، خبراب دروسی که مضمون اختصار سوابق تحصیلی می گردد، حسب نوع دشت سازه بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی و تصویب شورایی مصوب ماده ۱۲) قانون جدید سنجش و پذیرش داشتگو طرح ۹۲۶۱۰ مجله، فورای اسلامی، اعمال می گردد.

(۱) پیوست شماره یک دستور العمل.

جدول کارآئی افضل:

حداقل اعضاء با کارآئی لازم مورد نیاز در رشته های تخصصی گروه ازمیانی علوم تجربی ویژه دستور العمل بنیانش داشتگویی کارداری بر اساس سوابق تحصیلی :

نقض عصو غیرعمدی در فعالیت های محتسب حرفة ای رشته های تخصصی گروه ارمایشی علوم تجربی به شرح ذیل است:

(الف) کلبه داوطلبان مهرکت کننده در گروه ارمایشی علوم تجربی که با توجه به مشایع و شرایط آزمون سراسری، سال ۱۳۹۲ علاقه مند به انتخاب و انته تحصیل در رشته های تخصصی یا گروه آموزشی پژوهشی، بجز موارد خاصی که در حدود دلیل مشخص گردیده است، باید از سلاست جسمانی (از لحظه قلب، تنفس، گردش خون، چهار هفتمه، سستگاه ادراری) و رولی برخوردار باشد:

نام رشته یا رشته های تحصیلی گروه ارمایشی	نوع نقض عضو غیرعمدی در انتخاب رشته
علوم تجربی	تکنولوژی پرتوشناسی، تکنولوژی پرتوبرمانی
۱- یک چشم و یک گوش، ۲- یک پا نداشته باشد ولی ما پایی مصروفی قادر به راه رفتن باشد. ۲- یک ناسه انگشت غیر از انگشت شست در یک دست.	
علوم ارمایشگاهی	۱- یک گوش، ۲- یک پا نداشته باشد ولی با پایی مصروفی قادر به راه رفتن باشد.
دشمن عسل	یک گوش
فرشتهای	یک چشم و یک گوش
پهدلش محبیط، پهدلش حرفة ای	۱- یک چشم، ۲- یک گوش، ۳- یک دست

غیر از موارد مذکور در جدول فوق واقعه اعضاء باید کاملاً سالم و دارای کارآئی لازم باشد.

در سایر رشته های گروه پژوهشی اپرستاری و ماساژی و ... داوطلب بایستی از سلامت کامل روانی و جسمانی برخوردار باشد. ضمناً رشته فویتیهای پژوهشی دارای شرایط مصالحة ویژه همان رشته می باشد.

نرگیب اعضای کمیته مصاحبه‌کننده

۱. مدیر آموزش معاونت آموزشی دانشگاه
  ۲. نماینده معاونت بهداشتی یا درمانی دانشگاه حسب نوع رشته.
  ۳. نماینده معاونت پشتیبانی دانشگاه
  ۴. یکنفرمدرس از کروه آموزشی رشته تربیطه
  ۵. مدیر نیروی انسانی دانشگاه
  ۶. نماینده هسته گزینش استان
  ۷. کارشناس بهداشت روان
- در دانشگاه بهداشت با پرستاری (حسب نوع رشته تحصیلی) با افرادی که حد نصایب امتیاز لازم را از مرحله بررسی سوابق تحصیلی کسب نموده اند، انجام می‌شود.

وظایف کمیته

- ۱- بررسی تشکیلات مصوب و اولویت بذی مناطق تحت پوشش دانشگاه به منظور جذب دانشجو (قبل از چندریش دانشجو)
- ۲- سپررسی و تطبیق مدارک داوطلبان با اصل مدارک
- ۳- انجام مصاحبه برابر فرم شماره ۲ و تعیین امتیاز هر داوطلب

تبصره ۱: قبل از برگزاری مصاحبه وضعیت سلامت روانی و جسمانی به کمیته اعلام شود.

تبصره ۲: پس از انجام مصاحبه فرم شماره ۳ و ۴ تکمیل شوند و هر دو فرم به امضا کننده تمام اعضای کمیته رسانده شوند.

مراحل مصاحبه

تایید سلامت روانی و جسمانی داوطلبان؛ در روز مصاحبه و قبل از برگزاری مصاحبه وضعیت سلامت روانی و جسمانی پیشوفته شدگان توسط هیات بزرگی مراکز بهداشت شهرنشهرستان، بررسی و کتاب کمیته اعلام می‌شود.

فن بیان: سنجش توانایی بیان مطالب لمحت که مفتراثت یک متن (مجلد علمی - کتب موجود...) صورت می‌گیرد.

درک عتلبه: از طریق بیان و تفسیر مطلبی حوله: شده ارزیابی می‌گردد.

دانشمندانه اصلاحات بهداشتی: با طرح سوالاتی که در مورد بهداشت غریب - بهداشت خانوار - بهداشت نهان بیماریها - مشکل عده بهداشتی شهر یا روستای محل سکونت و ... ارزیابی می‌شود.

اطلاعات شغلی: با طرح سوالاتی از مدت تحصیل - مدت خدمت در مراکز بهداشت - تعهد خدمت - وظایف شغلی اینده شغلی و ... بررسی می‌گردد.

وضعیت ظاهری: این امر از نظر رعایت شیوه‌نامه اجتماعی - برخورد مناسب - رعایت بهداشت فردی - پوشش مناسب مورد توجه قرار می‌گیرد.

نوع شغل همسر: مشاغلی که تداوم حضور همسر داوطلب را در شهر یا روستا افزایش دهد از امتیاز بالاتری برخوردار است.

سکونت: به سکونت داوطلب در روستای اصلی که دارای مرکز بهداشتی درمانی است بالاترین امتیاز و در روستاهای اطراف ۲ امتیاز تعلق می‌گیرد.

وضعیت تأهل: به دلیل احتمال بیشتر ثبات وضعیت ادامه تحصیل و اقامت در محل، به داوطلبان متاهل ۴ امتیاز و به افراد مجرد ۲ امتیاز تعلق می‌گیرد.

تبصره ۱: بستگان درجه اول خانواده معظم شهدا و ایثارگران (فرزندان) در صورت کسب حد نصاب امتیاز در آزمون ورودی و مصاحبه در اولویت خواهند بود.

فرم سماره ۱ (بیوست ۲ دستور العمل)

بسمه تعالی

دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی.....

آگهی بذریش دانشجویی دوره کارشناسی.....

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان ..... برای سال تحصیلی ..... از میان افراد واجد شرایط جهت تحصیل در دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی مجتمع آموزش عالی سلامت چهار شهر بوشهری ..... داوطلب علی ہذیرد

شرطیت قائم

۱- جنسیت و تحصیلات: فقط بختران و پسران دارای دبلوم بیرونی و پیش دانشگاهی، و ریکت از گروههای آزمایش علوم تجربی، علوم انسانی و ریاضی فیزیک می توانند متقاضی شرکت در این دوره شوند.

تیپرسه: تحصیل مجدد دانش آموختگان سایر مقاطع تحصیلی تابع مسوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی و پژوهنی شهریه دربودن مجاز می باشد.

۲- موسی بیوی: داوطلبان می سایست حائز شرایط بوسی حوزه حفاظتی تحت پوشش دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی م با مجتمع آموزش عالی سلامت بوکزار کنند و دوره باشند

۳- سین: حداقل سن داوطلبین ۱۸ سال و حداکثر آن ۴۷ سال نماما احتساب خدمت سربازی ۲۶ سالی می باشد.

۴- داشتن میلان کامل به تلاش پزشکی، محتسبیون هرگونه نقص عضو جسمی و ناراحتی روانی

۵- موقتیت در مرحله پرسنی سوابق تحصیلی و مصاحبه که نویسندگی کمیته پذیرش بعمل خواهد آمد.

۶- سپردن تهدی رسمی به مرکز بهداشت شهرستان فیل از شروع دوره و شرکت در برنامه آموزشی، میتواند پس از اتمام دوره کارشناسی ..... به مدت سه پرایور ملوی دوره تحصیل پر حسب رشته تحصیلی در مرکز بهداشتی درمانی مورد تعهد انتظام وظیفه نماید

تیپرسه: در صورتیکه داوطلب متأهل باشد یا بشود، نامین رسیده فسیر در رابطه با عدم مخالفت با نجات تعهد بند ۶ به عهد داوطلب خواهد بود و در هر حال پذیرفته شدنگان طبق تهدیت نامه محضری جهت انجام خدمت به مدت ..... سال، حق عرکنده درخواست انتقال به تبعیت از همسر را از خود سلب می نماید.

هدایت عوره فیلز

۱- مقاضی کننی و درخواست ثبت نام و یا ثبت نام در سایت دانشگاه حسب موروث

۲- تصویر آخرین مردگ تحصیلی (کارنامه تحصیلی دبلوم نظام جدید) اضافه دوره پیش دانشگاهی

۳- اصل و نتویگیر تمام صفحات نشانیمه و در صورت دارا بودن تیپرسات، صدیقه نمودن تصویر صفحه اخر شناسنامه

۴- تصویر بثت و رزی کارنه می

۵- ۶ قطعه عکس ۳۰x۲ که ملائمه می باشد داوطلب در پشت آن نوشته شده باشد.

۶- تائید بومی بودن و مقبولیت اجتماعی، طبق نامه شورای اسلامی شهر و یا روستا که لازم است به تائید آموزش و کمیته پذیرش نیز برسد.

۷- در صورت تقاضای استفاده از سهمیه ایثارگران، اصل گواهی تائید شده از بنیاد شهید و امور ایثارگران استان
مربوطه

دانشکده.....کوچه.....تلفن تماس.....به آدرس: خیابان.....لغايت.....مهلت ثبت نام: از تاریخ.....می باشد.

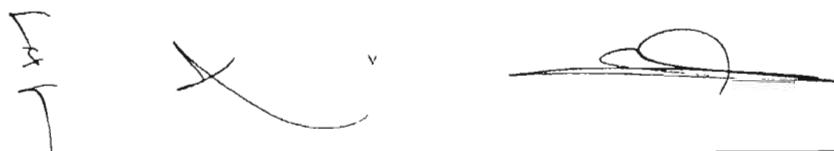
شوابط پذیرش:

۱- کسب امتیاز لازم از مرحله بررسی سوابق تحصیلی.

۲- قبولی در مرحله مصاحبه.

۳- تائید شدن سلامت جسمانی و روانی.

۴- اخذ تاییدیه از هسته مرکزی گزینش دانشگاه.

فرم شماره ۲ آبیومت شماره ۳ دستور العمل:

مصطفیه داوللیان پشته کاریانی

شهرستان

تاریخ

مکان

نام و نام خانوادگی ..... شماره شناسنامه ..... محل تولد ..... تاریخ تولد .....
کامل ..... و ضعیت خدمت وظیله عمومی ..... زین ..... مذهب

الف - شرایط عمومی

فیض	بلو	شرح	ردیف
		آیا فرد از سلامت جسمانی (شیخ گونه) مقص عضو ظاهری انتها را تلفت باشد) برخوردار نیست باشد؟	۱
		آیا فرد از سلامت روانی مورد تائید کارشناس بهداشت روان برخوردار نیست؟	۲

بر صورتی که ناظر بفرم از بیو تیرفظ لوق را ندانسته باشد هنوز شدید و مصادبه با او انجام نمی گیرد.

ب - شرایط ویژه

ردیف	شرح	لیست
۱	من بیان	۱
۲	دری بظاهر	۲
۳	مدشمن اشخاص بدهشتی	
۴	اشخاص شغل کارهای	
۵	وصیب لذتری	
۶	سکونت برروستا	
۷	نوع دیگر	

نامه سولیق تصادیلی ..... نامه مصادبه ..... مقدمه :

اصدقاء :

نام و نام خانوادگی مصادبه کنند

۸

فرم شماره ۳ (پیوست شماره ۴ دستور العمل)

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / دانشکده

.....جهان، بنای سوابق تحصیلی، داوطلبان پذیرش مقطع کارشناسی رشته .....در سال تحصیلی .....

تاریخ . . . . .

اعضاء کمیته:

اضاء:

نام و نام خانوادگی :

A horizontal line of handwritten Arabic script. The first character, 'ض', is circled with a red marker. The second character, 'باء', is also circled with a red marker. The text reads 'ضباء'.

فهرم نسخه ۴ ایامونت سماره ۵ دسوار کعبا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی الاترسکده

جدول نتایج ارزیابی داولبلان ورود به مقطع کار؟^{۱۰} رسته .....
..... درجه

١٦

نام و نام خانوادگی اعضا کمیته:

98

منشور حقوق بیمار در ایران

۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

- ارائه خدمات سلامت باید:

۱-۱) شایسته شأن و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛

۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد؛

۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛

۱-۴) براساس دانش روز باشد؛

۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛

۱-۶) در مورد توزیع منابع اصلی درس (Reference): سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛

۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛

۱-۸) به همراه تأمین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛

۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛

۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛

۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرنده‌ان خدمت باشد؛

۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرضروری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛

۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهر فراهم گردد؛

۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می‌باشد هدف حفظ آسایش وی می‌باشد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:

۲-۲-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛

۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش‌بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیردرمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛

۲-۱-۳) نام، مسئولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛

- ۴-۱-۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش آگهی و عوارض آن و نیز کلیه اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛
- ۴-۱-۵) نحوه دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛
- ۴-۱-۶) کلیه اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.
- ۴-۱-۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛
- ۴-۲) نحوه ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

- ۴-۲-۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:
- تأخیر در شروع درمان به واسطه ارائه اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود.)
  - بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛
- ۴-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه اطلاعات ثبت شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

- ۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.
- ۳-۱) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:
- ۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛
- ۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛
- ۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هرگونه پژوهش، با اطمینان از این‌که تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛
- ۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛
- ۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.
- ۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:
- ۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛
- ۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.
- ۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار(حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.
- ۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنای کرده باشد؛

- ۴-۲) در کلیه‌ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود.
ضروری است بدین منظور کلیه‌ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛
- ۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند می‌توانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛
- ۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کوک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

- ۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛
- ۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛
- ۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.
- در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه‌ی حقوق بیمار مذکور در این منشور بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربطر درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.
- چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه‌ای دانشجویان در محیط‌های آزمایشگاهی- بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه پزشکی × باید به گونه‌ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه‌ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و مؤثر حرفه‌ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط‌های آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط‌های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط‌های آموزشی به ویژه محیط‌های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند.
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه‌های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط‌های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس‌دار حاوی (حروف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط‌های آموزشی الزامی می‌باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیرگردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شأن حرفه پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب‌های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگ‌های تند و زننده نامتعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه‌های نامریوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می‌باشد.
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هرگونه انگشت، دستبند، گردن‌بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط‌های آموزشی ممنوع می‌باشد.
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط‌های آموزشی بجز اتاق عمل ممنوع می‌باشد.

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط‌های آموزشی کشور

- وابستگان به حرفه پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط‌های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.
- ناخن‌ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن‌ها با لاک و برچسب‌های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن‌های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شанс انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می‌باشد.
- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می‌باشد.
- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ادوكلن و عطرهای با بوی تند و حساسیتزا در محیط‌های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط‌های آموزش پزشکی

- رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، فراگیران و کارکنان الزامی است.
- صحبت کردن در محیط‌های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سر و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شأن حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- استعمال دخانیات در کلیه زمان‌های حضور فرد در محیط‌های آموزشی، ممنوع می‌باشد.
- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می‌باشد.
- در زمان حضور در کلاس‌ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان‌ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- هرگونه بحث و شوخی در مکان‌های عمومی مرتبط نظری آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می‌باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین‌نامه

- نظارت بر رعایت اصول این آئین‌نامه در بیمارستان‌های آموزشی و سایر محیط‌های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می‌باشد.
- افرادی که اخلاق حرفه‌ای و اصول این آئین‌نامه را رعایت ننمایند اینها تذکر داده می‌شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می‌شوند.

ارزشیابی

مقدمه:

استاد به عنوان مدرس برنامه آموزشی، تصمیم‌گیرنده نهایی، در خصوص ارزیابی آموزش ارائه شده بصورت مطلوب و مناسب می‌باشد. روشن است روش‌های مختلف آموزشی باید با روش‌های مناسب مورد ارزشیابی قرار گیرد. ابزارهای ارزشیابی آموزش در شیوه‌های مختلف متفاوت می‌باشد. نکته مهم این است که در ابزارها باید به پایایی، روایی، عملی بودن (و توجیه اقتصادی) و دارا بودن تأثیر مطلوب بر یادگیری دانشجو توجه شود. این ابزارها براساس پیامدهای مورد بررسی، متفاوت می‌باشد. در این پیوست تلاش شده است تا بصورت مختصر و مفید به روش‌های ارزشیابی مناسب با هر شیوه آموزشی اشاره شود.

روشهای ارزشیابی

Formative: این ارزشیابی به صورت تکوینی، مستمر یا مداوم صورت می‌گیرد. ارزشیابی تکوینی در حین اجرای برنامه به منظور بررسی وضعیت آموزش دانشجو صورت می‌گیرد و همراه با بازخورد یا Feed Back می‌باشد تا دانشجو به اصلاح و ارتقاء عملکرد خود پردازد. این ارزیابی همچنین هدایت‌کننده استاد به نحوه آموزش مطلب مورد ارزیابی خواهد بود. به عنوان مثال، استاد با این ارزیابی متوجه ناکافی بودن آموزش خود می‌شود که بازخوری برای او می‌باشد. لذا این نوع ارزشیابی بصورت مداوم و مستمر در طول دوره آموزش اعمال می‌گردد.

Summative: ارزشیابی نهایی یا پایانی، که به طور معمول در پایان دوره آموزشی به کار می‌رود. گاه در یک درس تصمیم گرفته می‌شود تا در میان ترم بخشی از درس مورد ارزیابی قرار گیرد، اگر این بخش در آزمون پایانی مجدداً مورد آزمون قرار گیرد ارزیابی میان ترم خود یک ارزیابی تکوینی است. اما اگر این بخش که مورد ارزیابی قرار گرفته است در آزمون پایانی مورد بررسی قرار نگیرد خود نیز یک آزمون پایانی بوده است. در ارزیابی پایانی نیز باید بازخورد آزمون بصورت ارائه پاسخ و توضیحات کافی به دانشجویان داده شود.

۱- روشهای ارزشیابی دروس نظری

در دروس نظری از روشهای مختلف ارزشیابی از جمله میزان مشارکت در کلاس و حضور و غیاب، آزمون‌های ادواری و آزمون پایانی استفاده می‌شود. آزمون ادواری و پایانی معمولاً به صورت کتبی می‌باشد که در این ارزشیابی باید به هدف اختصاصی درس توجه نمود. مطالبی که باید از سطح بالاتری از یادگیری برخوردار باشد باید به روشهایی مورد ارزیابی قرار گیرد که مناسب آن سطوح باشد.

روشهای متدال ارزشیابی کتبی دروس نظری به صورت‌های مختلف می‌باشد. سوالات تشریحی، سوالات کوتاه پاسخ، کامل کردن جای خالی در گزینه‌ها، پرسش‌های چند گزینه‌ای، ترکیب گزینه‌ها، سوالات تشریحی اصلاح شده، مسائل مربوط به اداره بیمار، تست‌های پیشرفته، گزارش تشریحی از این روش‌ها است.

۲- روشهای ارزشیابی در آموزش‌های مختلف عملی

هدف اصلی در این ارزشیابی‌ها بررسی فرآگیری در کارهای عملی از جمله مهارت‌های کلینیکی، ارتقاء سلامت و پیشگیری، مهارت‌های ارتباطی، مدیریت اطلاعات، رفتارهای اجتماعی و کلینیکی، نگرش، مسئولیت‌پذیری، خود ارتقاگری، اخلاق و ایفای نقش حرفه‌ای و اقدامات مراقبتی، است. بر حسب نوع کار دانشجو و انتظارات مدرس،

روش‌های مختلفی برای آن وجود دارد که در زیر آمده است. روشن است که آنچه آمده، مثال‌هایی برای روشن شدن نوع آزمون می‌باشد و مدرس می‌تواند و باید با روش‌های دیگر و روزآمد آشنا گشته و اعمال نماید.

روش‌های متدائل ارزشیابی بالینی شامل:

DOPS (Directed Observation of Procedural Skill), *OSFE* و *آزمون* (*Log book*, *Portfolio*, *Clinical Work Samplin*) آزمون‌های کتبی، شفاهی، ارزیابی ۳۶۰ درجه، و آزمون تعاملی رایانه‌ای می‌باشد. ارزشیابی‌های تکوینی اهمیت پایه و اساس آموزش بوده و مدرس باید نتیجه هر روزه ارزشیابی هر دانشجو را ثبت، و بازخورد لازم را به دانشجو ارائه کند.

۳- روشهای ارزشیابی دروس کارگاهی

اساس ارزشیابی دروس کارگاهی بر حضور فعال، مشارکت در کار گروهی، تعامل با دیگران، انجام موارد خواسته شده، سرعت و دقت، نشان دادن علاقمندی، توجه به بازخوردهای مدرس، و در نهایت کسب دانش نظری درس و کسب مهارت در کار عملی می‌باشد. لذا ارزشیابی‌های تکوینی اهمیت خاصی پیدا می‌کند و مدرس باید نتیجه هر روزه ارزشیابی هر دانشجو را ثبت کند. آزمون‌های پایانی نیز می‌توانند برگزار شود. این آزمون‌ها می‌توانند به صور کتبی، شفاهی، عملی، کار گروهی، آزمون تعاملی رایانه‌ای و یا گزارش پایانی باشد.

۴- روشهای ارزشیابی دروس کارآموزی این دروس همانند ترکیبی از دروس عملی و کارگاهی ارزشیابی می‌شود.